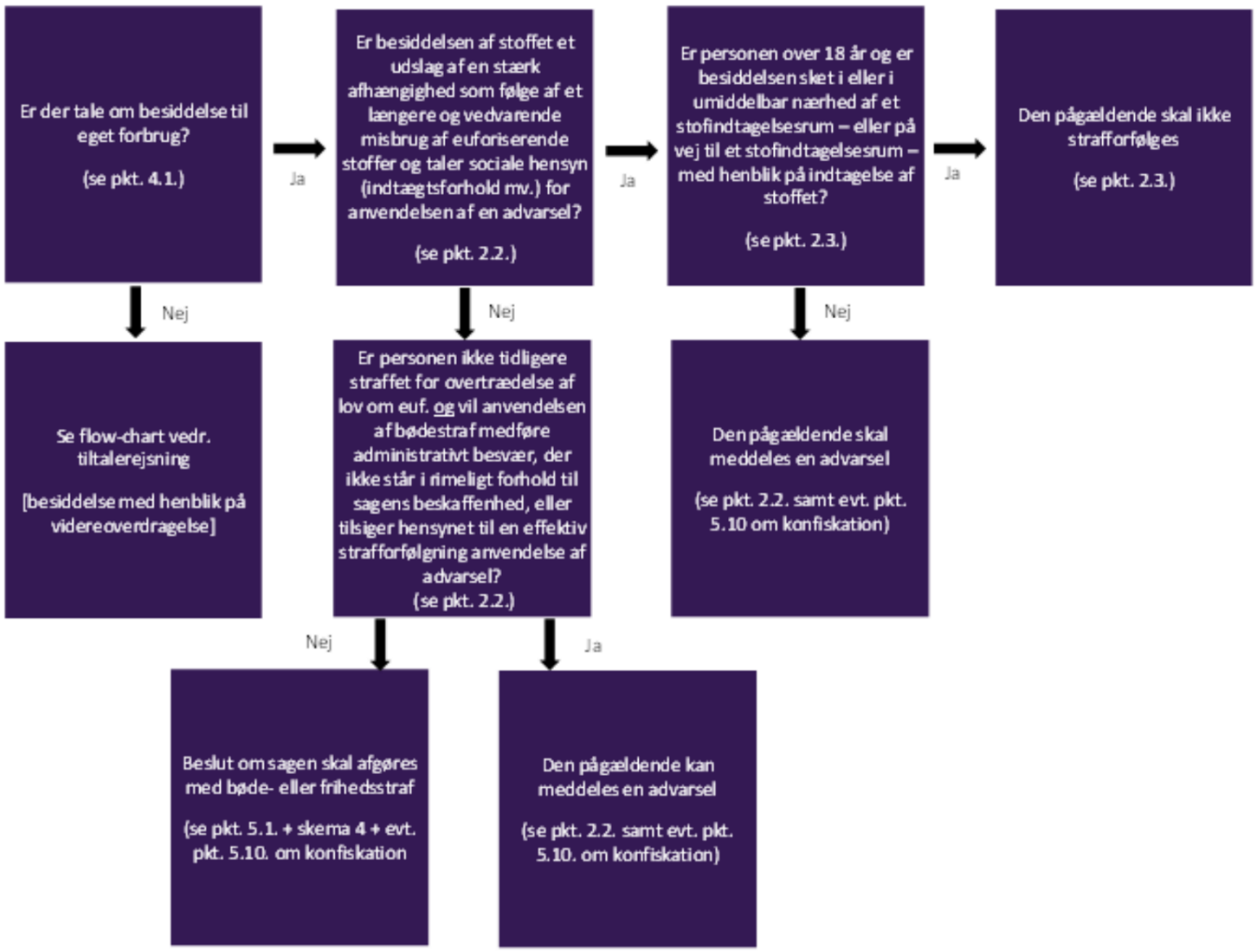
Narkotika

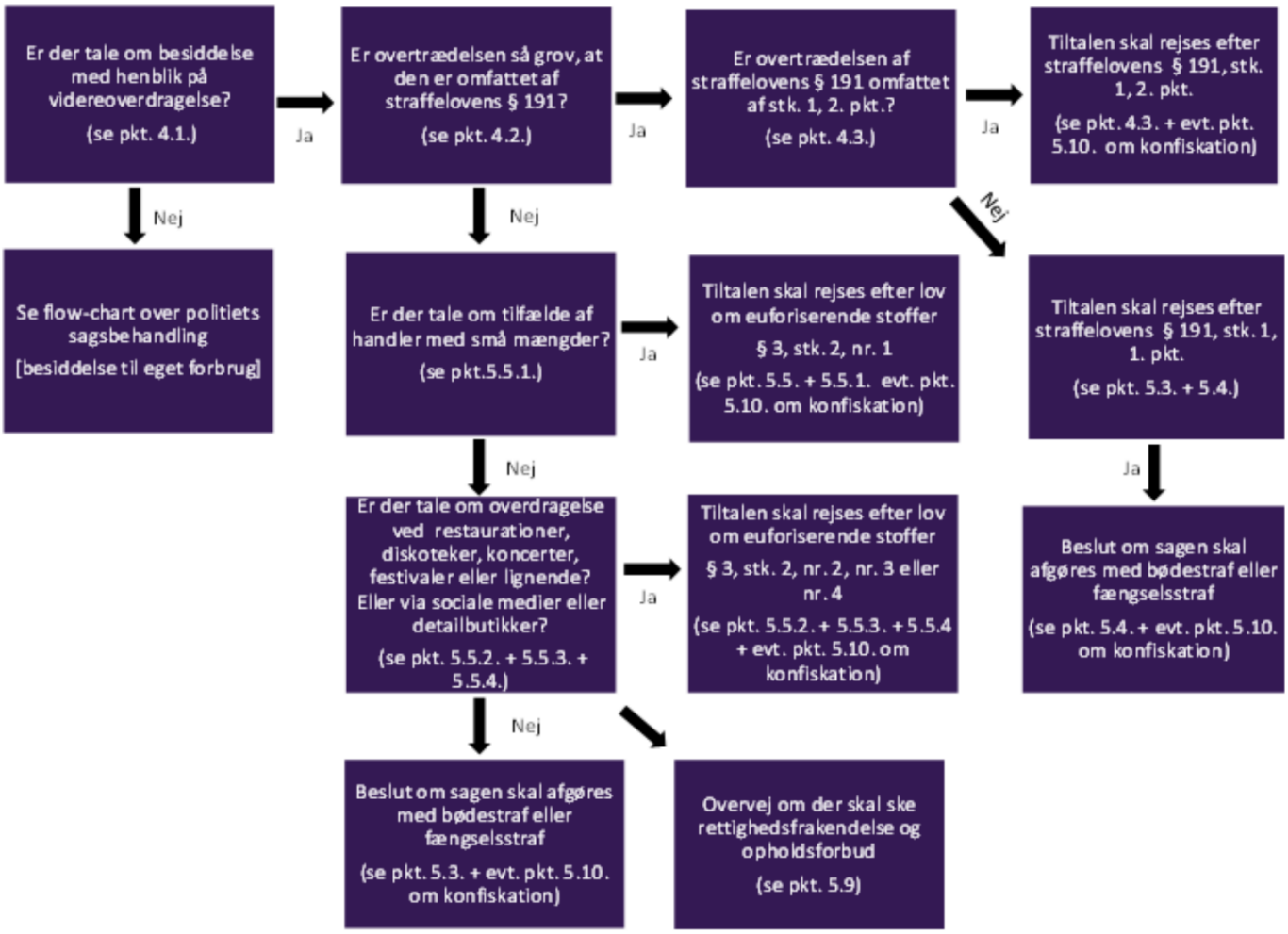
Version 1. april 2026

1. Overblik og tjekliste

Overblik: Politiets sagsbehandling

Overblik: Tiltalerejsning

Ved behandlingen af narkotikasager skal man i forbindelse med **overvejelser omkring tiltalerejsning og strafpåstand** bl.a. være opmærksom på følgende:

- Er der tale om besiddelse til eget forbrug? (se pkt. 5.1.)
- Er der tale om besiddelse med henblik på videreoverdragelse? (se pkt. 5.3.)
- Er der tale om gentagne salg af narkotika i små mængder? (se pkt. 5.5.1.)
- Er der tale om overdragelse af narkotika på eksempelvis restaurationer, diskoteker, koncerter, musikfestivaler eller lignende? (se pkt. 5.5.2.)
- Er der tale om videreoverdragelse af euforiserende stoffer via sociale medier? (se pkt. 5.5.3.)
- Er der tale om videreoverdragelse af euforiserende stoffer fra detailbutikker? Og er der i så fald grundlag for påstand om rettighedsfrakendelse og opholdsforbud? (se pkt. 5.5.4. og pkt. 5.10.)
- Er der tale om besiddelse eller overdragelse af narkotika i et fængsel mv.? (se pkt. 5.6.)
- Er forholdet begået i en (målrettet) skærpet strafzone udpeget i medfør af politilovens § 6 a, stk. 1, og er der grundlag for at forhøje straffen i medfør af straffelovens § 81 c eller § 81 e? (se Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om straffens fastsættelse, pkt. 5.6. eller pkt. 5.8.)
- Skal der nedlægges påstand om konfiskation? (se pkt. 5.10.)

Ved behandlingen af narkotikasager skal man **efter dom** være opmærksom på følgende:

- Er der tale om en dom, der er omfattet af indberetningsordningen i forlængelse af lov nr. 724 af 20. juni 2025? (se nærmere under pkt. 6.1.)
- Er der tale om en dom, der i øvrigt er egnet til Vidensbasen? (se pkt. 6.1.)

2. Politiets efterforskning og sagsbehandling

2.1. Om politiets brug af narkotikatest og indhentelse af udtalelser fra de retskemiske afdelinger

Når politiet beslaglægger narkotika anvendes et narkotikatestsæt (Marquis test) til at undersøge, om der er indikationer på, at det testede stof er narkotika. Rigspolitiets vejledning om brugen af narkotikatest findes på POLIntra.

Anklagemyndigheden skal være opmærksom på, at politiets narkotikatestsæt alene giver en indikation for, om der er tale om narkotika. Politiet skal derfor som udgangspunkt sende et formodet euforiserende stof til retskemisk analyse på de retskemiske afdelinger.

I de tilfælde, hvor en sigtet nægter at være i besiddelse af narkotika, selv om politiets narkotikatest giver et positivt svar, fremgår det af Rigspolitiets vejledning, at det formodede stof skal sendes til retskemisk analyse. Politiet kan dog afhængig af omstændighederne undlade at sende et stof til retskemisk analyse i sager, hvor sigtede erkender besiddelse af narkotika, og hvor politiets narkotikatest giver et positivt svar. Det pågældende stof skal dog sikres og opbevares, så det efterfølgende kan sendes til retskemisk analyse, hvis det er nødvendigt.

Anklagemyndigheden skal være opmærksom på, om det er nødvendigt at indhente supplerende udtalelser fra de retskemiske afdelinger. Det kan eksempelvis være relevant, hvis der er oplysninger i sagen, som peger på, at der er tale om et stof med en meget høj renhedsgrad, eller hvis der ønskes foretaget en sammenligning af euforiserende stoffer fra to eller flere forskellige beslag/koster i sagen.

2.2. Politiets meddelelse af advarsel ved besiddelse af euforiserende stoffer til eget forbrug

2.2.1. Advarsler meddelt efter bekendtgørelsen om politidirektørernes og statsadvokaternes adgang til at frafalde tiltale

Der kan meddeles advarsel (tiltalefrafald), hvor en person sigtes for besiddelse af euforiserende stoffer til eget forbrug, jf. retsplejelovens § 722, stk. 1, nr. 7, jf. bekendtgørelse nr. 792 af 18. juni 2018 om politidirektørernes og statsadvokaternes adgang til at frafalde tiltale:

- hvis den pågældende ikke tidligere er straffet for overtrædelse af lov om euforiserende stoffer, og det på baggrund af en konkret vurdering er mest formålstjenligt at anvende denne sanktion, og
    - hensynet til en effektiv strafforfølgning tilsiger dette (det vil for eksempel være tilfældet, hvis anklagemyndigheden vurderer, at der kan blive behov for, at køberen af euforiserende stoffer kan afhøres som vidne i en straffesag mod sælgeren, og der med dette formål ikke skønnes at være tid til at afvente gennemførelsen af en bødesag mod køberen), eller
    - anvendelse af bødestraf vil medføre administrativt besvær, der ikke står i rimeligt forhold til sagens beskaffenhed (det vil for eksempel kunne være tilfældet i relation til udlændinge, der alene opholder sig her i landet som turister, og som ud over advarslen vil kunne udvises på grund af sagen).

Advarsel (tiltalefrafald) kan også meddeles i gentagelsestilfælde for besiddelse af hash til eget forbrug efter samme retningslinjer, som gælder for at meddele advarsel i førstegangstilfælde. I grovere gentagelsestilfælde vedrørende besiddelse af hash skal der søges pålagt bødestraf.

2.2.2. Advarsler meddelt i medfør af lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 4, grundet sociale forhold

Det fremgår endvidere af lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 4, at advarsel (tiltalefrafald uden vilkår) skal meddeles for besiddelse af euforiserende stoffer til eget forbrug, når sociale forhold taler herfor, og besiddelsen af stoffet skyldes en stærk afhængighed af hårde euforiserende stoffer som følge af et længere og vedvarende misbrug heraf. Det gælder også i gentagelsestilfælde og uanset stoftype, hvis betingelserne for meddelelse af advarsel i øvrigt er opfyldt.

Bestemmelsen er indført ved lov nr. 667 af 11. juni 2024, der trådte i kraft den 1. juli 2024, hvor advarselsreglen blev præciseret.

Advarsel skulle imidlertid også forud for præciseringen meddeles for forhold, hvor sociale forhold talte for anvendelse af advarsel, og besiddelsen af stoffet skyldes en stærk og vedvarende afhængighed af hårde euforiserende stoffer, jf. bl.a. af Justitsministeriets besvarelse af 9. september 2020 af spørgsmål nr. 1497 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg og af Justitsministeriets besvarelse af 16. december 2020 af spørgsmål nr. 227 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg. Er et forhold begået forud for den 1. juli 2024, og er betingelserne for meddelelse af advarsel opfyldt, skal advarsel således meddeles med henvisning til den hidtil gældende bestemmelse i lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1, 3. pkt.

Ovenstående gælder også, selvom den pågældende samtidig er sigtet eller tiltalt for andre overtrædelser, og straffen for det konkrete forhold om besiddelse af euforiserende stoffer til eget brug må antages at ville blive absorberet af straffen for de øvrige lovovertrædelser. Forhold vedrørende besiddelse af euforiserende stoffer til eget brug, der i medfør af lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 4, skal afgøres med en advarsel (tiltalefrafald uden vilkår), og som indgår i et sagskompleks med andre forhold, skal derfor udskilles til særskilt behandling.

I forhold til betingelsen om, at stofferne må antages at være til eget forbrug, henvises der til punkt 4.1. nedenfor. Det er dog forudsat i bemærkninger til lov nr. 667 af 11. juni 2024 (L 179 af 30. april 2024, de almindelige bemærkninger pkt. 2.1.3.), at politiet er opmærksom på, at målgruppen for advarselsordningen i visse tilfælde vil have oparbejdet en større tolerance over for de pågældende stoffer, og at det derfor må antages, at også større mængder, end hvad der sædvanligvis vil kunne betragtes som bestemt til eget forbrug, efter en konkret vurdering vil kunne anses som værende til eget forbrug for denne målgruppe.

Sociale forhold taler for anvendelse af advarsel, hvis den pågældende f.eks. modtager kontanthjælp eller førtidspension og ikke har anden indkomst eller opsparing af en vis størrelse. Derimod vil der ikke kunne meddeles advarsel af sociale hensyn, hvis den pågældende har arbejdsindtægter eller modtager dagpenge.

Besiddelsen af euforiserende stoffer anses som et udslag af stærk afhængighed som følge af et længere og vedvarende misbrug af euforiserende stoffer, f.eks. heroin, kokain og amfetamin, eller stoffer der kan sammenlignes med disses farlighed, hvis der er tale om personer, som igennem år har opbygget en så stærk afhængighed af hårde stoffer, at de bruger disse stoffer dagligt. Hvis det er tilfældet, kan den pågældende også meddeles advarsel for ulovlig besiddelse af andre typer af stof, f.eks. hash, til eget forbrug.

Uanset indtægtsforhold kan der ikke meddeles advarsel af sociale hensyn til personer, herunder unge, som kun lejlighedsvis, f.eks. i weekender eller til fester, bruger euforiserende stoffer, selv om de pågældende kan antages at have en vis afhængighed af stoffet.

Der henvises i øvrigt til lov nr. 526 af 6. juni 2007 om ændring af lov om euforiserende stoffer (Højere bøder i narkosager) (L 201 af 28. marts 2007, de almindelige bemærkninger, pkt. 2.4.5.2.), som bl.a. indeholder en nærmere beskrivelse af, hvordan "sociale forhold" og "stærk afhængighed" bør forstås.

Det fremgår af forarbejderne til lov nr. 667 af 11. juni 2024 om ændring af lov om euforiserende stoffer (Tydeliggørelse af advarselsreglen og ændring af ordningen om fritagelse fra strafforfølgning i tilknytning til stofindtagelsesrum), at det forudsættes, at politiet i tvivlstilfælde ikke søger sagen afgjort med bøde eller fængselsstraf, men i stedet oplyser sagen ved indhentelse af dokumentation fra relevante myndigheder, f.eks. om indkomstforhold eller stofafhængighed, inden der træffes afgørelse i sagen.

Hvis sagen ikke kan afgøres på stedet, skal det fremgå af sagens rapporter, om borgeren er omfattet af bestemmelsen, ligesom det skal fremgå, om borgeren er blevet vejledt om muligheden for at modtage et tiltalefrafald, hvis betingelserne herfor er opfyldt, så den pågældendes manglende kendskab til muligheden ikke risikerer at indebære, at relevante oplysninger herom ikke fremkommer.

Der henvises i den forbindelse til forarbejderne til lov nr. 667 af 11. juni 2024 (L 179 af 30. april 2024, de almindelige bemærkninger pkt. 2.1.2. og 2.1.3.).

2.3. Stofindtagelsesrum

I medfør af lov om euforiserende stoffer § 3 b, stk. 1, kan der efter ansøgning fra en kommunalbestyrelse meddeles tilladelse til oprettelse og drift af stofindtagelsesrum for personer over 18 år med en stærk afhængighed som følge af et længere og vedvarende misbrug af euforiserende stoffer. Bestemmelsen blev indsat i lov om euforiserende stoffer ved lov nr. 606 af 18. juni 2012, der trådte i kraft den 1. juli 2012.

Det er forudsat i forarbejderne til bestemmelsen (L 185 af 9. maj 2012, de almindelige bemærkninger pkt. 4.4.), at politiet ikke forfølger forhold vedrørende besiddelse af euforiserende stoffer til eget forbrug i og i umiddelbar nærhed af et stofindtagelsesrum, hvis den pågældende er fyldt 18 år og som følge af et længere og vedvarende misbrug af euforiserende stoffer har en stærk afhængighed af det pågældende stof.

Ved lov nr. 667 af 11. juni 2024, der trådte i kraft den 1. juli 2024, blev det præciseret i bestemmelsen, at der skal være tale om et længere og vedvarende misbrug af *hårde* euforiserende stoffer, f.eks. heroin, kokain og amfetamin.

Ved lovændringen blev ordningens anvendelsesområde endvidere udvidet, samtidig med at det i lov om euforiserende stoffer § 3 b, stk. 2, blev præciseret i lovteksten, hvilke forhold der ikke skal strafforfølges af politiet. Det følger således af bestemmelsen, at besiddelse af euforiserende stoffer til eget forbrug ikke strafforfølges, hvis den pågældende er fyldt 18 år, besiddelsen af stoffet skyldes en stærk afhængighed som følge af et længere og vedvarende misbrug af hårde euforiserende stoffer, og den pågældende

1. befinder sig i eller i umiddelbar nærhed af et stofindtagelsesrum, hvis besiddelsen sker med henblik på indtagelse i stofindtagelsesrummet, eller
2. er på vej til et stofindtagelsesrum med henblik på indtagelse af stoffet.

For alle andre personer, skal forbuddet mod besiddelse af euforiserende stoffer strafforfølges efter sædvanlig praksis, uanset om forholdet begås i eller i umiddelbar nærhed af et stofindtagelsesrum.

Et længere og vedvarende misbrug skal forstås som, at den pågældende igennem år har opbygget en så stærk afhængighed af hårde euforiserende stoffer, at personen bruger disse stoffer dagligt. Der er med lov nr. 667 af 11. juni 2024 ikke lagt op til en ændring af den hidtidige forståelse af misbrugets omfang, men det forudsættes i forarbejderne, at indskrivning i lægelig misbrugsbehandling med substitutionsmedicin vil kunne indgå som en omstændighed, der taler for, at borgeren må anses som værende stærkt afhængig i den foreslåede bestemmelses forstand, jf. L 179 af 30. april 2024, de specielle bemærkninger til § 1, nr. 4.

Det er alene besiddelse af euforiserende stoffer til eget forbrug, der er omfattet af bestemmelsen, ligesom undtagelsen kun gælder for stoffer, det er tilladt at indtage i det pågældende stofindtagelsesrum. Dertil kommer, at stoffet skal besiddes med henblik på indtagelse i stofindtagelsesrummet.

Forbuddet mod besiddelse af euforiserende stoffer skal derfor håndhæves som hidtil, hvis der besiddes en større stofmængde, end hvad der kan anses for bestemt til eget forbrug, jf. pkt. 4.1. nedenfor, eller hvis indtagelsen eksempelvis sker i de tilstødende gader til stofindtagelsesrummet. Dette gælder også for personer med en stærk afhængighed som følge af et længere og vedvarende misbrug af hårde euforiserende stoffer. Det er dog i forhold til mængden af stof forudsat i bemærkninger til lov nr. 667 af 11. juni 2024 (L 179 af 30. april 2024, de specielle bemærkninger til § 1, nr. 4), at politiet er opmærksom på, at målgruppen i visse tilfælde vil have oparbejdet en større tolerance over for de pågældende stoffer, og at det derfor må antages, at også større mængder, end hvad der sædvanligvis vil kunne betragtes som bestemt til eget forbrug, efter en konkret vurdering vil kunne anses som værende til eget forbrug for denne målgruppe.

Fra den 1. juli 2024 er det geografiske anvendelsesområde for ordningen blevet udvidet, således at undtagelsen også gælder, hvis den pågældende er *på vej* til et stofindtagelsesrum, hvor stoffet må indtages.

Ved vurderingen af, om den pågældende er på vej til et stofindtagelsesrum, kan der bl.a. lægges vægt på, om den pågældende er kendt bruger af et stofindtagelsesrum, og hvor langt der er til rummet. Besiddelse af euforiserende stoffer i nattelivet, f.eks. på barer, diskoteker og lignende, vil omvendt som udgangspunkt tilsige, at den pågældende ikke kan anses som værende på vej til et stofindtagelsesrum med henblik på indtagelse af stofferne.

Er der rimelig begrundet tvivl om, hvorvidt en person i målgruppen er på vej til et stofindtagelsesrum, forudsættes det i forarbejderne, at tvivlen kommer den pågældende til gode, og at politiet i sådanne tilfælde således som udgangspunkt undlader at strafforfølge forholdet, jf. forarbejderne til lov nr. 667 af 11. juni 2024 (L 179 af 30. april 2024, de specielle bemærkninger til § 1, nr. 4).

2.3.1. I stofindtagelsesrum

Euforiserende stoffer må ikke videreoverdrages, herunder videresælges, i stofindtagelsesrummet, og sådanne forhold skal fortsat forfølges af politiet.

Stofbrugere skal som udgangspunkt selv indtage de euforiserende stoffer. Personalet – eller andre – i et stofindtagelsesrum må således ikke bistå stofbrugeren med indtagelsen.

Ved lov nr. 382 af 27. april 2016 om ændring af lov om euforiserende stoffer (Assisteret stofindtagelse i stofindtagelsesrum) er der imidlertid etableret hjemmel til, at der kan fastsættes nærmere regler om stofindtagelse i stofindtagelsesrummene.

I medfør af denne bemyndigelse er der med bekendtgørelse nr. 972 af 28. juni 2016 om stofindtagelsesrum skabt hjemmel til, at den enkelte kommunalbestyrelse kan beslutte at give injektionsbrugere, der ikke fysisk er i stand til at indtage deres euforiserende stof uden assistance, adgang til at blive assisteret af en anden person. Den assisterende person skal være 18 år eller derover og må ikke tilhøre stofindtagelsesrummets personale. Med assistance forstås i denne sammenhæng foretagelse af injektion.

Det forudsættes i forarbejderne, at den assisterende persons rent tekniske og helt kortvarige besiddelse af brugerens stof i stofindtagelsesrummet i praksis normalt ikke forfølges af politiet i de tilfælde, hvor brugeren selv medbringer det euforiserende stof til eget brug, og brugeren selv er i besiddelse af stoffet indtil injektionen. Det forudsættes endvidere, at politiet i sådanne tilfælde i praksis normalt ikke vil beslaglægge eller konfiskere stoffet.

Det forudsættes derudover generelt i forarbejderne, at den almindelige drift af stofindtagelsesrum ikke vil kunne medføre strafansvar for personalet, og at personalet ikke kan straffes for medvirken til andres lovovertrædelser. Det gælder også, hvis personalet fejlbedømmer en brugers alder og lukker en person under 18 år ind i stofindtagelsesrummet.

Der henvises til forarbejderne til loven (L 185 af 9. maj 2012, de almindelige bemærkninger, pkt. 4.3.6-4.3.7.).(L 185 af 9. maj 2012, de almindelige bemærkninger, pkt. 5.2. og 4.3.7.).

2.3.2. Uden for stofindtagelsesrum

Politiet vil – da oprettelse af stofindtagelsesrum sker efter drøftelse med politiet – være bekendt med det enkelte stofindtagelsesrums beliggenhed og de fastsatte vilkår for oprettelsen og driften af stofindtagelsesrummet.

Det fremgår af lov om euforiserende stoffer § 3 b, stk. 2, nr. 1, at besiddelse af euforiserende stoffer til eget forbrug i eller i umiddelbar nærhed af et stofindtagelsesrum ikke forfølges af politiet, hvis besiddelsen sker med henblik på indtagelse i stofindtagelsesrummet.

Efter lov om euforiserende stoffer § 3 b, stk. 3, udpeger politidirektøren det område, hvor § 3 b, stk. 2, nr. 1, finder anvendelse. Beslutningen herom skal offentliggøres og indeholde en angivelse af området. Offentliggørelsen kan f.eks. ske på politikredsens hjemmeside.

Det fremgår af forarbejderne til § 3 b, stk. 3, at den nærmere fastlæggelse af området vil bero på en konkret vurdering af bl.a. de geografiske forhold på stedet. Det forudsættes, at området som minimum omfatter (en del af) gaden, hvor stofindtagelsesrummet er beliggende, og de umiddelbart tilstødende gader, herunder indfaldsveje, der leder til gaden, hvor stofindtagelsesrummet ligger. Politiet inddrager kommunen i beslutningen om den geografiske afgrænsning af området.

Der henvises i øvrigt til forarbejderne til lov nr. 667 af 11. juni 2024 (L 179 af 30. april 2024, de specielle bemærkninger til § 1, nr. 4).

2.4. Udlevering af lægeordineret heroin

Efter § 2, stk. 2, jf. liste A, nr. 2, i bekendtgørelsen om euforiserende stoffer kan diacetylmorphin (heroin) anvendes i medicinsk øjemed som led i lægelig behandling af personer for stofmisbrug.

Styrelsen for Patientsikkerhed har ved bekendtgørelse nr. 125 af 18. februar 2009 (bekendtgørelse om ordination af diacetylmorphin (heroin) som led i lægelig behandling af personer for stofmisbrug) og ved vejledning nr. 9507 af 17. september 2013 (vejledning om ordination af diacetylmorphin(heroin)

ved opioidafhængighed) fastsat nærmere regler mv. for anvendelse af heroin som led i behandlingen af personer for stofmisbrug.

Der skal således ikke ske strafforfølgning i tilfælde, hvor der er tale om ind- og udførsel, salg, køb, udlevering, modtagelse, fremstilling, forarbejdning, besiddelse og anvendelse af heroin som led i lægelig behandling for stofmisbrug, når behandlingen sker i overensstemmelse med reglerne herom.

2.5. Sager om skunkvæksthuse

I sager om skunkvæksthuse skal der anvendes en generel model til beregning af det skønnede marihuanaudbytte. Det gælder dog ikke, hvor det efter en konkret vurdering må lægges til grund, at cannabisdyrkningen i den pågældende sag har haft en uprofessionel karakter.

Den generelle beregningsmodel, der er beskrevet under pkt. 2.5.2., er udarbejdet på baggrund af Revideret retskemisk udtalelse om det gennemsnitlige udbytte af marihuanaplanter mv af 21. november 2014 fra Institut for Retsmedicin, Aarhus Universitet, og Højesterets dom af 5. oktober 2016, U 2017.261 H (AM2016.10.05H2). Det bemærkes, at det i udtalelsen fremgår, at den gennemsnitlige THC-koncentration er 12 pct. Det må dog i den forbindelse lægges til grund, at der er tale om den samlede THC-koncentration, dvs. summen af THC og THC-A, jf. nedenfor under pkt. 2.6.

2.5.1. Politiets efterforskning i sager om skunkvæksthuse

I sager om skunkvæksthuse skal politiet foretage en optælling af samtlige planter (høstmodne, ikke-høstmodne og stiklinger) i væksthuset.

Politiet skal som dokumentation herfor foretage en detaljeret opgørelse af de fundne planter i kosterrapporten, og politiet skal sørge for fotodokumentation af de optalte planter.

Politiet skal beskrive skunkvæksthuset og dyrkningsforholdene, herunder ved fotodokumentation, med henblik på, at der i hver enkelt sag kan foretages en konkret vurdering af, om cannabisdyrkningen i den pågældende sag har haft en uprofessionel karakter.

Det bemærkes, at besvarelsen af spørgsmål 7 i den retskemiske udtalelse af 21. november 2014 vedrørende en cannabisplantes gennemsnitlige vækstid kan anvendes til støtte for beregning af, hvor mange gange der har kunnet foretages fremstilling og høst af cannabisplanter i sager om efterladte skunkvæksthuse eller skunkvæksthuse, hvor der har været en længerevarende produktion forud for politiets ransagning.

Der skal ikke indsendes prøver til de retskemiske afdelinger eller i øvrigt foretages analyse af planterne, medmindre koncentrationen af høstede planter på baggrund af sagens konkrete omstændigheder bliver et bevistema. Det skyldes, at høstede plantedele kan være omfattet af undtagelsesbestemmelsen i lov om euforiserende stoffer § 1, stk. 3, nr. 7, forudsat at THC-niveauet er lavere end 0,2 pct., hvorfor det – afhængig af sagens øvrige konkrete omstændigheder – kan være relevant at teste de høstede plantedeles THC-koncentration.

Ikke-høstede cannabisplanter er ikke omfattet af bestemmelsen i § 1, stk. 3, nr. 7, idet disse ikke kan betragtes som hverken droger eller tilberedninger omfattet af bestemmelsen, jf. bl.a. Østre Landsrets dom af 18. marts 2025, der er trykt i TfK2025.74. Se nærmere om afgrænsningen under pkt. 2.6. nedenfor.

Politiets sigtelse skal udarbejdes i overensstemmelse med de under pkt. 2.5.3. nævnte sigtelseskoncepter.

2.5.2. Beregning af skønnet marihuanaudbytte

Det skønnede marihuanaudbytte i sager om produktion af cannabisplanter (skunk) i væksthuse skal beregnes på baggrund af politiets optælling af det samlede antal cannabisplanter – høstmodne og ikke-høstmodne planter samt stiklinger – i væksthuset.

Ved udbytteberegningen tages der udgangspunkt i et skønnet udbytte på 38 gram marihuana pr. cannabisplante.

Der skal herefter foretages et generelt fradrag på 25 % for samtlige planter (høstmodne, ikke-høstmodne og stiklinger). Fradraget er fastsat ud fra en forudsætning om, at det skal omfatte stiklinger og ikke-høstmodne planter, der må formodes at gå til inden høst, samt produktionsforhold og samtlige andre forhold, der kan have betydning for kvalitet og indhold af THC (tetrahydrocannabinol), herunder f.eks. lysforhold, gødning, dyrkningsmetode og erfaringsniveau hos gartnere.

Der skal således anvendes følgende formel ved udbytteberegningen:

antal cannabisplanter (høstmodne, ikke-høstmodne og stiklinger) x 38 gram (skønnet udbytte marihuana pr. cannabisplante) – 25 % = antal gram (samlet skønnet marihuanaudbytte)

Det er en forudsætning for anvendelsen af den generelle beregningsmodel, at der i hver enkelt sag foretages en konkret vurdering af, om der er grundlag for at fravige beregningsmodellen, herunder hvis cannabisdyrkningen i den pågældende sag har haft en uprofessionel karakter.

2.5.3. Formulering af sigtelser i sager om skunkvæksthuse

Sigtelserne skal som udgangspunkt formuleres på følgende måde:

- **Situation A** (fund af planter – til dels forsøg)
  Overtrædelse af straffelovens § 191, stk. 2, jf. stk. 1, 1. pkt., jf. bekendtgørelse om euforiserende stoffer § 30, stk. 2, jf. § 3, stk. 2, jf. stk. 1, jf. bilag 1, liste B, nr. 59, til dels forsøg herpå, jf. straffelovens § 21, ved den XX på XX at have dyrket og besiddet XX antal cannabisplanter og cannabisstiklinger med det formål at fremstille et samlet skønnet udbytte på ikke under XX kg marihuana med henblik på videreoverdragelse til et større antal personer eller mod betydeligt vederlag, hvilket imidlertid mislykkedes, idet politiet afbrød fremstillingen.

- **Situation B** (fund af planter og færdigfremstillet marihuana – til dels forsøg)
  Overtrædelse af straffelovens § 191, stk. 2, jf. stk. 1., 1. pkt., jf. bekendtgørelse om euforiserende stoffer § 30, stk. 2, jf. § 3, stk. 2, jf. stk. 1, jf. bilag 1, liste B, nr. 59, til dels forsøg herpå, jf. straffelovens § 21, ved den XX på XX at have fremstillet XX gram/kilo marihuana og ved at have dyrket og besiddet XX antal cannabisplanter og cannabisstiklinger med det formål at fremstille et samlet skønnet udbytte på ikke under XX kg marihuana med henblik på videreoverdragelse til et større antal personer eller mod betydeligt vederlag, hvilket imidlertid mislykkedes, idet politiet afbrød fremstillingen.

- **Situation C** (marihuana er afsat)
  Overtrædelse af straffelovens § 191, stk. 2, jf. stk. 1., 1. pkt., jf. bekendtgørelse om euforiserende stoffer § 30, stk. 2, jf. § 3, stk. 2, jf. stk. 1, jf. bilag 1, liste B, nr. 59, ved i perioden fra den XX til den XX på XX at have dyrket og besiddet XX antal cannabisplanter og

deraf fremstillet ikke under XX kg marihuana, der efterfølgende blev overdraget til et større antal personer eller mod betydeligt vederlag.

Ved flere gerningsmænd indsættes "i forening" efter adressen på gerningsstedet.

I forhold til fund af cannabisplanter bemærkes, at gerningsmanden på ransagningstidspunktet isoleret set vil have fuldbyrdet en overtrædelse af lov om euforiserende stoffer og eventuelt straffelovens § 191, stk. 2, jf. stk. 1, ved at være i besiddelse af euforiserende stoffer i form af cannabisplanter (høstmodne, ikke-høstmodne og stiklinger) med henblik på overdragelse. Sigtelsen for fundne cannabisplanter skal imidlertid rejses i forhold til den samlede mængde marihuana, som gerningsmanden har haft forsæt til at opnå ved dyrkning af planterne. Sigtelsen for cannabisplanter og stiklinger skal derfor rejses som "til dels forsøg" i forhold til den samlede mængde marihuana, som planterne (høstmodne, ikke-høstmodne og stiklinger) ville give i udbytte, hvis de blev høstet i høstmoden stand.

2.6. Sager om cannabisholdige produkter med et THC-indhold under 0,2 pct.

Det følger af bekendtgørelse om euforiserende stoffer § 1, stk. 3, nr. 7, at til euforiserende midler henregnes ikke droger af den på liste B som nr. 59[1] opførte slægt og tilberedninger heraf, hvis drogen eller tilberedningen har et indhold af tetrahydrocannabinol (THC) på højst 0,2 pct. Sådanne produkter er derfor som udgangspunkt lovlige at besidde.

Grænseværdien blev indført den 1. juli 2018 og finder anvendelse på alle sager, der afgøres efter denne dato. Dette gælder også, selvom gerningstidspunktet ligger forud for den 1. juli 2018, jf. straffelovens § 3, stk. 1, 1. pkt.

Formålet med undtagelsesbestemmelsen er at give erhvervslivet mulighed for at udvikle, producere og forhandle produkter (eksempelvis olier, cremer, bolsjer mv) baseret på cannabis uden at komme i konflikt med lovgivningen om euforiserende stoffer. Formålet med bestemmelsen er således at forbedre mulighederne for at forhandle cannabisbaserede produkter, der ikke er tiltænkt en euforiserende virkning. Det er også baggrunden for, at grænseværdien er fastsat til 0,2 pct. THC.

Ved droger forstås rå eller delvis tilberedte råvarer fra høstede planter. Ved tilberedning forstås ifølge bekendtgørelsens § 1, stk. 2, opløsninger, fortyndinger, ekstrakter, koncentrater, tinkturer, farmaceutiske præparater af enhver art samt i det hele taget forarbejdninger af de pågældende stoffer og droger, hvorved der ikke er tilvejebragt kemiske ændringer af stofferne.

Ikke-høstede cannabisplanter er ikke omfattet af bestemmelsen i § 1, stk. 3, nr. 7, idet disse ikke kan betragtes som hverken droger eller tilberedninger omfattet af bestemmelsen. Se også Østre Landsrets dom af 18. marts 2025, der er trykt i TfK2025.74.

Cannabisholdige produkter og øvrigt høstede plantedele kan imidlertid være omfattet af undtagelsesbestemmelsen, forudsat at THC-niveauet er lavere end 0,2 pct., hvorfor det i sådanne sager – afhængig af sagens øvrige konkrete omstændigheder – kan være relevant at teste produkternes THC-koncentration.

Det er udgangspunktet, at der i sager vedrørende cannabisbaserede euforiserende stoffer såsom hash mv., ikke foretages en THC-analyse af stoffet.

[1] Liste B, nr. 59: Cannabis (hvorved forstås alle overjordiske dele af planter tilhørende slægten Cannabis, hvorfra harpiksen ikke er fjernet. Undtaget er dog frugter af hampeplanten (hampefrø) og hampetaver i isoleret tilstand).

Det vil herefter bero på en konkret vurdering i den enkelte sag, hvorvidt et cannabisholdigt produkt må antages at være omfattet af bekendtgørelsens § 1, stk. 3, nr. 7, eller ej. Såfremt den sigtede konkret gør gældende, at f.eks. høstet plantemateriale har et THC-indhold på under 0,2 pct., fordi materialet skal anvendes til at fremstille cannabisholdige produkter så som olier, cremer mv., kan dette tale for, at materialet sendes til retskemisk undersøgelse med henblik på fastlæggelse af THC-indholdet heri. Dette gør sig særligt gældende, hvis sagens omstændigheder i øvrigt underbygger den sigtedes forklaring om materialets THC-indhold – f.eks. fordi den pågældende også er i besiddelse af remedier i øvrigt til fremstilling af cannabisolie, cremer mv.

Er det omvendt på baggrund af efterforskningen åbenbart, at materialet er tiltænkt anvendelse som rusmiddel, eller skal anvendes til fremstilling af rusmidler, og det på den baggrund vurderes, at anklagemyndigheden kan løfte bevisbyrden for dette, f.eks. fordi materialet og/eller produkterne findes som led i den organiserede hashhandel, eller med remedier der understøtter, at materialet skal anvendes som rusmiddel, er det som udgangspunkt ikke nødvendigt at undersøge materialets THC-indhold nærmere.

I helt særlige situationer, hvor det bestrides, at der er tale om hash, pot, skunk og marihuana, og THC-koncentrationen på baggrund af sagens øvrige omstændigheder dermed bliver en del af sagens bevistema, kan der i enkelte tilfælde være anledning til at undersøge THC-koncentrationen i beslaglagte produkter. I så fald bør den retskemiske undersøgelse med henblik på fastlæggelse af THC-indholdet finde sted hurtigst muligt, da THC-A også udvikler sig til THC over tid, hvorfor tidsperioden fra beslaglæggelse til undersøgelse kan påvirke THC-koncentrationen.

2.6.1. Fastlæggelse af cannabisholdige produkters THC-indhold

For at fastslå, om cannabisholdige produkter, som eksempelvis bolsjer, olier, cremer mv., er omfattet af undtagelsen i § 1, stk. 3, nr. 7, jf. ovenfor, og dermed om de er lovlige eller ej, er det nødvendigt at undersøge, om THC-indholdet i produkterne er over eller under 0,2 pct.

Det er i den forbindelse vigtigt at være opmærksom på, at cannabis indeholder en række såkaldte cannabinoider, hvoraf kun nogle er euforiserende. Den aktive hovedkomponent i cannabis er THC, men cannabis indeholder også bl.a. THC-A (THC-syre), der er et forstadie til THC.

THC-A er ikke i sig selv euforiserende og er dermed ikke i sig selv – modsat THC – et euforiserende middel. THC-A omdannes dog under varmepåvirkning og over tid til THC.

THC-koncentrationen er siden indførelsen af grænseværdien den 1. juli 2018 i vidt omfang blevet målt ved brug af en internationalt anerkendt målemetode kaldet gaskromatografi. Ved gaskromatografi anvendes opvarmning, hvorved THC-A omdannes til THC. Ved denne målemetode undersøges produkternes samlede THC-indhold og dermed produkternes euforiserende potentiale. Bl.a. af denne grund fremgik tidligere alene den samlede mængde THC, dvs. summen af THC og THC-A (også kaldet total THC), af de retskemiske erklæringer, der er blevet brugt som bevis i straffesager.

De retskemiske afdelinger er siden 2020 gradvist overgået til andre eller supplerende målemetoder, f.eks. væskekromatografi, hvor produkterne ikke opvarmes, og hvor det er muligt at få oplyst den nærmere fordeling af THC og THC-A i produkterne. I dag sondres der således i alle tilfælde mellem THC og THC-A.

Ved dom af 9. marts 2023, der er trykt i U 2023.2522 V, fandt Vestre Landsret i en sag om cannabisbaserede produkter, at bekendtgørelse om euforiserende stoffer ikke giver hjemmel til at pålægge straf, når mængden af THC først efter målingen overstiger 0,2 pct. I den konkrete sag var

målingen af THC-indholdet i en tønde med hasholie foretaget ved gaskromatografi, og den retskemiske erklæring i sagen angav alene den samlede THC-koncentration (dvs. summen af THC og THC-A). Landsretten fandt det på den baggrund ikke bevist, at THC-indholdet (isoleret set) også forud for målingen var over 0,2 pct.

Følgende fremgår bl.a. af landsrettens præmisser: *"Bekendtgørelse om euforiserende stoffer indeholder […] ingen angivelse af, at målemetoden gaskromatografi skal anvendes ved målingen af THC-indholdet. Det er heller ikke i øvrigt angivet i bekendtgørelsen, at mængden af THC skal beregnes som summen af THC og THC-A. En sådan forståelse af bekendtgørelsen kan heller ikke udledes af bekendtgørelsens § 1, stk. 3, nr. 7, eller den sammenhæng, hvori bestemmelsen indgår.*

Rigsadvokaten har den 16. marts 2023 og den 28. juni 2024 på baggrund af Vestre Landsrets dom udstedt interne retningslinjer for anklagemyndighedens håndtering af de berørte sager. Retningslinjerne kan findes i Vidensbasen.

Det fremgår bl.a. af retningslinjerne, at hvis THC-koncentrationen i et eller flere produkter er et bevistema i en konkret sag, og politiet eller anklagemyndigheden vurderer det relevant at indhente en retskemisk analyse af produkternes THC-indhold, er det vigtigt at sikre, at der anvendes en målemetode, der gør det muligt at opgøre den nærmere fordeling af THC og THC-A også forud for målingen. Dertil kommer, at alene niveauet af THC (ikke THC-A) må indgå i vurderingen af, om produktet er omfattet af undtagelsen i § 1, stk. 3, nr. 7, eller ej. Hvis det ikke tydeligt fremgår af den retskemiske erklæring, at det alene er THC-niveauet (og ikke THC-A), der er angivet, bør dette søges afklaret ved henvendelse til den retskemiske afdeling.

Det er i sagens natur desuden væsentligt, at anklagemyndigheden sikrer sig, at disse oplysninger videreformidles til straffesagens aktører, såfremt oplysningerne ikke allerede fremgår tydeligt af sagens materiale.

2.6.2. Strafpositioner i sager om cannabisholdige produkter

Det fremgår af forarbejderne til lov nr. 724 af 20. juni 2025 om skærpet indsats mod narkotikakriminalitet, herunder opioider, der trådte i kraft den 1. juli 2025, at strafniveauet i sager om cannabisholdige produkter med et THC-indhold på mere end 0,2 % i videst muligt omfang skal følge strafniveauet for besiddelse og videreoverdragelse af hash, således at f.eks. 1 milliliter cannabisolie svarer til 1 gram hash, jf. de specielle bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 3.

I forhold til bødepåstandene i sager om besiddelse af cannabisholdige produkter til eget forbrug henvises til skema 4 under pkt. 5.1., mens der i forhold til sanktionsniveauet i sager om besiddelse af cannabisholdige produkter med henblik på videreoverdragelse omfattet af straffelovens § 191 henvises til skema 5 under pkt. 5.3.

2.7. Sager om syntetiske- og semisyntetiske cannabinoider (herunder HHC-produkter)

Ved bekendtgørelse nr. 453 af 28. april 2023, der er trådt i kraft den 3. maj 2023, er hexahydrocannabinol (HHC) indsat som nr. 152 a på bilag 1, liste B, til bekendtgørelse om euforiserende stoffer. Det betyder, at HHC fra den 3. maj 2023 kun må anvendes i medicinsk og videnskabeligt øjemed.

HHC er et semisyntetisk stof, som kan syntetiseres fra tetrahydrocannabinol (THC), der er det primære psykoaktive stof i cannabisplanten. HHC antages at kunne medføre samme euforiserende virkning som THC.

HHC er blevet undersøgt af EU's narkoagentur, EMCDDA, der i april 2023 bl.a. konkluderede, at HHC i laboratorieundersøgelser stort set har de samme effekter som THC, selvom stoffet umiddelbart vurderes at være mindre kraftigt. Det vil sige, at der skal indtages mere af stoffet for at opnå samme effekt, hvilket dog ikke har en reel praktisk betydning, da man blot kan indtage en større dosis. EMCDDA's rapport kan findes via dette link.

Ved bekendtgørelse nr. 1012 af 3. september 2024, der er trådt i kraft den 6. september 2024, er en række syntetiske opioider samt stofgruppen Dibenzopyran-gruppen, der omfatter såkaldte semisyntetiske cannabinoider, blevet omfattet af bekendtgørelse om euforiserende stoffer. Efter den 6. september 2024 må disse stoffer samt den nye stofgruppe kun anvendes i medicinsk og videnskabeligt øjemed.

Derudover er der i forbindelse med udstedelse af en ny bekendtgørelse om euforiserende stoffer den 26. marts 2026, der trådte i kraft den 29. marts 2026, optaget yderligere 61 syntetiske cannabinoider på bekendtgørelsen om euforiserende stoffer.

Der er fortsat begrænset retspraksis på området. Det følger dog af forarbejderne til lov nr. 724 af 20. juni 2025, jf. lovforslag nr. L 186 af 28. marts 2025, de specielle bemærkninger til § 1, nr. 3, at strafniveauet i sager om syntetiske og semisyntetiske cannabinoider (herunder såkaldte HHC-produkter) i videst muligt omfang skal følge strafniveauet for besiddelse og videreoverdragelse af hash. Da der særligt fsva. de syntetiske og semisyntetiske cannabinoider kan være ikke-uvæsentlig forskel i forhold til stoftypernes styrke og farlighed, kan det ud fra en konkret vurdering være relevant at sende stoffet ind til nærmere undersøgelse hos de retskemiske afdelinger.

I forhold til bødepåstandene i sager om besiddelse af syntetiske- og semisyntetiske cannabinoider (herunder HHC-produkter) til eget forbrug henvises til skema 4 under pkt. 5.1., mens der i forhold til sanktionsniveauet i sager om besiddelse af syntetiske- og semisyntetiske cannabinoider (herunder HHC-produkter) med henblik på videreoverdragelse omfattet af straffelovens § 191 henvises til skema 5 under pkt. 5.3.

3. Forberedelse

3.1. Før tiltalerejsning

Før der rejses tiltale i en sag om ulovlig besiddelse eller videreoverdragelse af euforiserende stoffer, bør navnlig følgende overvejes:

A. Er besiddelsen sket med henblik på den sigtedes eget forbrug, eller har den sigtede haft til hensigt helt eller delvist at videreoverdrage det euforiserende stof?

   Når en sigtet findes i besiddelse af euforiserende stoffer, skal det i forbindelse med tiltalerejsningen overvejes, om der er tale om besiddelse af euforiserende stoffer til eget forbrug, eller om der er tale om besiddelse af euforiserende stoffer med henblik på videreoverdragelse, herunder videresalg. Du kan underpkt. 4.1. læse nærmere om denne afgrænsning.

B. Er forholdet omfattet af straffelovens § 191 om grov narkotikakriminalitet?

Det bør ved tiltalerejsningen vurderes, om forholdet eventuelt tillige er omfattet af straffelovens § 191 om grov narkotikakriminalitet. Det er som udgangspunkt mængden af euforiserende stof, som den sigtede er i besiddelse af eller eventuelt har solgt, der er afgørende for, hvorvidt forholdet bør henføres under straffelovens § 191, men andre omstændigheder kan også indgå i vurderingen. Du kan læse mere om afgrænsningen mellem lov om euforiserende stoffer og straffelovens § 191 under pkt. 4.2.

C. Er besiddelsen omfattet af straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt. eller 2. pkt.?
Hvis der er tale om overdragelse mv. af betydelige mængder af særligt farlige eller skadelige stoffer (i praksis heroin, øvrige opioider, kokain, amfetamin eller ecstasy) eller har overdragelsen af et sådant stof i øvrigt haft en særligt farlig karakter, skal det overvejes om forholdet bør henføres under straffelovens § 191, stk. 1, 2. pkt. Du kan læse mere om afgrænsningen mellem straffelovens § 191, stk. 1, 1. og 2. pkt. – herunder vigtigheden af anklageskriftets udformning – under pkt. 4.3.

D. Vedrører sagen skunkvæksthuse?

Til brug for formulering af tiltalen henvises til pkt. 2.5.3. om formulering af sigtelser i sager om skunkvæksthuse. Der henvises endvidere til pkt. 2.5. og pkt. 2.5.2., om beregningen af det skønnede marihuanaudbytte.

E. Har mistænkte bopæl i et andet nordisk land?

Hvis mistænkte har bopæl i et af de øvrige nordiske lande, bør strafforfølgningen i sager om overtrædelse af narkotikalovgivningen, som skønnes ikke at ville medføre fængselsstraf, i almindelighed søges overført til det land, hvor den mistænkte er bosat. Det gælder dog ikke, hvis væsentlige grunde taler imod overførsel, f.eks. hensyn til bevisførelsens gennemførelse eller til samlet behandling af en sag, der også omfatter anden kriminalitet.

I sager, hvor der skal ske overførsel af strafforfølgningen, kan narkotika beslaglægges med henblik på eventuel senere udlevering til hjemlandets myndigheder efter nærmere aftale med disse.

F. Rejser sagen (særlige) spørgsmål om konfiskation af genstande, udbytte eller motordrevet køretøj mv.?

Som ved en lang række andre typer af straffesager bør det i forbindelse med tiltalerejsningen i en sag om euforiserende stoffer overvejes, om sagen giver anledning til, at der nedlægges påstand om konfiskation i medfør af straffelovens §§ 75-77 a. Der bør endvidere overvejes, om der kan eller skal nedlægges påstand om konfiskation af et motordrevet køretøj, der er anvendt til grove overtrædelser af narkotikakriminalitet.

Nedenfor under pkt. 5.10. behandles spørgsmålet om konfiskation nærmere, herunder beregningen af det udbytte, der eventuelt bør påstås konfiskeret samt betingelserne for konfiskation af et motordrevet køretøjet.

G. Skal der påstås rettighedsfrakendelse og opholdsforbud?

Hvis sigtede udøver detailsalg fra en butik eller er ansat i en butik, og i den forbindelse foretager salg eller anden videreoverdragelse af euforiserende stoffer, bør det overvejes, om der skal nedlægges påstand om rettighedsfrakendelse og et eventuelt opholdsforbud.

Du kan under pkt. 5.9. læse nærmere om betingelserne for rettighedsfrakendelse og opholdsforbud.

H. Øvrige spørgsmål, der bør overvejes ved sagens forberedelse

- Er den sigtede tidligere straffet for overtrædelse af lovgivningen om euforiserende stoffer? Det vil eksempelvis være særlig relevant i forbindelse med straffastsættelsen i sager om salg af små mængder særligt farligt eller skadeligt stof, jf. pkt. 5.5.1 og skema 6 nedenfor.
- Er der tale om skærpende omstændigheder omfattet af lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 2, f.eks. gentagne tilfælde af salg af et særligt farligt eller skadeligt stof, jf. pkt. 5.5. nedenfor.
- Er forholdet begået i en målrettet skærpet strafzone udpeget i medfør af politilovens § 6 a, stk. 1, 2. pkt.? Hvis ja, er det udgangspunktet, at straffen i medfør af straffelovens § 81 e fordobles sammenlignet med straffen for tilsvarende overtrædelser begået uden for en målrettet skærpet strafzone. Der henvises i øvrigt til Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om straffens fastsættelse, pkt. 5.8.
- Bilaget til bekendtgørelsen om euforiserende stoffer ændres med mellemrum. Det er derfor hensigtsmæssigt at kontrollere bilagsnummeret til det eller de euforiserende stoffer, der indgår i sagen.
- Er det nettovægten af det beslaglagte euforiserende stof – det vil sige vægten af det pågældende euforiserende stof uden indpakning – der er oplyst i sagen? Hvis ikke bør det overvejes, om stoffet skal opvejes uden indpakning således, at nettovægten kan angives i anklageskriftet.

3.2. Før hovedforhandling

Forud for hovedforhandlingen bør følgende overvejes:

- Er det relevant at medbringe koster fra sagen til retsmødet? Det kan eksempelvis være den indpakning, som de euforiserende stoffer er fundet i, som kan have en bevismæssig betydning for sagen. Det kan også være effekter, der er blevet fundet i forbindelse med ransagning hos den sigtede, eksempelvis et regnskab over gennemførte narkotikahandler eller vægte, der har været anvendt til opvejning af euforiserende stoffer.

4. Jura

4.1. Afgrænsningen mellem besiddelse til eget forbrug og besiddelse med henblik på videreoverdragelse

Når en person findes i besiddelse af euforiserende stoffer, skal det overvejes, om der er tale om besiddelse af euforiserende stoffer til eget forbrug, eller besiddelse af euforiserende stoffer med henblik på videreoverdragelse, herunder videresalg.

Det beror på en konkret vurdering, om de euforiserende stoffer, som en person findes i besiddelse af, er bestemt til eget forbrug. Ved denne vurdering spiller mængden en stor rolle, og større kvanta kan almindeligvis ikke anses for bestemt til eget forbrug.

Skema 1: Mængder indtil det angivne anses som udgangspunkt som bestemt til eget forbrug:

Hash, cannabisholdige produkter, syntetiske- og semisyntetiske cannabinoider	10 gram
Marihuana	50 gram
Hampeplanter	100 gram
Khat	3 kilo
Heroin/Kokain/Metamfetamin/Morfinbase	0,2 gram
Råopium	1,0 gram
Amfetamin og ketamin	0,5 gram
Opioidpiller	5 stk.
Øvrige lægemidler	10 stk.
MDMA (ecstasy)	1 – 2 stk.

Det bemærkes, at der ved lov nr. 724 af 20. juni 2025, blev indført en skærpelse af straffen for videreoverdragelse af opioider, herunder heroin. Det fremgår af forarbejderne hertil, jf. lovforslag nr. L186 af 28. marts 2025, at der ikke ændres ved det gældende strafniveau for besiddelse af heroin til eget forbrug.

De i skema 1 vejledende mængder er ikke udtryk for en absolut grænse, som i sig selv er afgørende for vurderingen af, om der er tale om besiddelse af euforiserende stoffer til eget forbrug.

Der kan eksempelvis være konkrete omstændigheder, som indikerer, at besiddelse af mindre mængder euforiserende stoffer end de ovenfor angivne er bestemt til videreoverdragelse. Eksempler på sådanne omstændigheder kunne være, at:

- Den mængde euforiserende stoffer, som den sigtede er i besiddelse af, er opdelt i mindre portioner, herunder i pakker forberedt til salg,
- den sigtede er i besiddelse af værktøj (vægt mv.) til opvejning af små mængder narkotika,
- den sigtede er i besiddelse af genstande til opbevaring af mindre portioner stof (eksempelvis "pølsemandsposer"),
- den sigtede er i besiddelse af et regnskab, der kan antages at kunne henføres til gennemførte salg af euforiserende stoffer,
- den sigtede er i besiddelse af et sortiment af flere forskellige typer stof,
- den sigtede findes i besiddelse af euforiserende stoffer (eksempelvis små opdelte mængder narkotika, herunder eventuelt sammen med et større pengebeløb) på et sted, hvor der normalt foregår salg af euforiserende stoffer, eller
- den sigtede findes i besiddelse af større kontantbeløb, der ikke står i rimeligt forhold til den sigtedes indkomst.

På samme måde kan der være konkrete omstændigheder, som indikerer, at også større mængder end de i skema 1 anførte er til eget forbrug. Det fremgår således af forarbejderne til lov nr. 724 af 20. juni 2025, jf. lovforslag nr. L 186 af 28. marts 2025 (de specielle bemærkninger til § 1, nr. 3), at visse stofbrugere vil have oparbejdet en større tolerance over for de pågældende stoftyper, og at der derfor konkret kan være tilfælde, hvor større mængder euforiserende stoffer end de i skema 1 anførte kan være til eget forbrug.

Opbevaringen af de euforiserende stoffer, herunder om stofferne er opdelt i mindre portioner, vil som nævnt ovenfor – blandt en række andre momenter – indgå i vurderingen af, om besiddelsen kan betragtes som til eget forbrug. Det bemærkes, at hvis f.eks. en stofbruger med stærk afhængighed (jf. § 3, stk. 4, i lov om euforiserende stoffer) findes i besiddelse af stof, der f.eks. er opdelt i flere portioner eller udgør en større mængde stof, end hvad der som udgangspunkt kan betragtes som til eget forbrug, vil det konkret skulle vurderes, om en sådan besiddelse, navnlig henset til den pågældendes stofforbrug, kunne være til eget forbrug. Besiddelse af euforiserende stoffer i såkaldte salgsposer vil i sådanne tilfælde således ikke isoleret set indebære, at besiddelsen kan anses som med henblik på videreoverdragelse. I sådanne situationer vil pakkerne således kunne siges at være købspakker. Om det er tilfældet vil afhænge af en konkret vurdering.

Mængdeangivelserne i skema 1 fremgår i vidt omfang af forarbejderne til lov nr. 724 af 20. juni 2025, der er trådt i kraft den 1. juli 2025, jf. de specielle bemærkninger til lovforslag L 186 af 28. marts 2025.

Der er dog som udgangspunkt tale om de samme vejledende mængdeangivelser, der også i vidt omfang tidligere fremgik af forarbejderne til lov nr. 445 af 9. juni 2004 om ændring af lov om euforiserende stoffer og straffuldbyrdelsesloven (Skærpet indsats mod narko mv.) og som derfor som udgangspunkt skal anvendes i sager, hvor gerningstidspunktet ligger forud for den 1. juli 2025, jf. også bilag 1. Den væsentligste forskel er, at opioidpiller forud for 1. juli 2025 i vidt omfang blev behandlet under kategorien ”lægemiddeltabletter”, hvor den vejledende grænse for antallet af tabletter til eget forbrug var 10 stk., mens den vejledende grænse for antallet af opioidpiller til eget forbrug efter 1. juli 2025 er 5 stk.

4.2. Afgrænsningen mellem lov om euforiserende stoffer og straffelovens § 191

Overtrædelse af lov om euforiserende stoffer straffes efter lovens § 3 med bøde eller fængsel indtil 2 år. Straffelovens § 191 indeholder en skærpet strafferamme for visse kvalificerede overtrædelser af lov om euforiserende stoffer. Efter denne bestemmelse straffes den, der handler i strid med lov om euforiserende stoffer, således med fængsel indtil 10, henholdsvis 16 år.

For overtrædelser begået før den 1. juli 2025 henvises der til de tidligere mængdeangivelser i bilag 1, skema 2.

For overtrædelser begået efter 1. juli 2025, der vedrører salg, indsmugling og besiddelse med henblik på videreoverdragelse mv. af de i skema 2 angivne mængder eller derover bør tiltale i almindelighed rejses efter straffelovens § 191. De vejledende mængdeangivelser fremgår af forarbejderne til lov nr. 724 af 20. juni 2025 om ændring af lov om euforiserende stoffer (Skærpet indsats mod narkotikakriminalitet, herunder opioider).

Skema 2: Følgende mængder anses som udgangspunkt for omfattet af straffelovens § 191, stk. 1:

Hash, cannabisholdige produkter, syntetiske- og semisyntetiske cannabinoider	Ca. 10 kg
Marihuana	Ca. 10-15 kg
Khat[1)]	Ca. 500 kilo
Råopium	Ca. 500 gram
Morfinbase	Ca. 100 gram
Opioidpiller	Ca. 500 stk.
Heroin	Ca. 10 gram
Kokain og metamfetamin	Ca. 25 gram
Amfetamin og ketamin	Ca. 50 gram
MDMA (ecstasy)	Ca. 40-50 gram (150-200 stk.)
Øvrige lægemidler (f.eks. centralstimulerende, stimulerende og beroligende piller)	Ca. 3000-5000 stk.

[1)] Rigsadvokaten afgav i foråret 2011 en udtalelse til Justitsministeriet om strafniveauet i sager om khat. Det fremgår bl.a. af udtalelsen, at tiltale i almindelighed bør rejses efter straffelovens § 191, når der er tale om salg, indsmugling eller besiddelse med henblik på videreoverdragelse mv. af 500 kilo khat eller derover. Rigsadvokatens udtalelse om strafniveauet i sager vedrørende khat, 2011, findes i Vidensbasen.

Der kan efter sagens konkrete omstændigheder ske fravigelse af de angivne grænser både i op- og nedadgående retning.

4.3. Afgrænsningen mellem straffelovens § 191, stk. 1, 1. og 2. pkt.

Straffelovens § 191, stk. 1, 2. pkt., indeholder en skærpet strafferamme på fængsel i 16 år for overdragelse mv. af betydelige mængder af særligt farlige eller skadelige stoffer, eller når overdragelsen af et sådant stof i øvrigt haft en særligt farlig karakter. Bestemmelsen finder ikke anvendelse for hash, der ikke betegnes som et særligt farligt eller skadeligt stof.

Det kan således have betydning for strafudmålingen, om et forhold i anklageskriftet henføres til straffelovens § 191, stk. 1, 1. eller 2. pkt. Det er vanskeligt at fastlægge en helt præcis afgrænsning for tiltalerejsningen, og derfor skal der altid foretages en konkret vurdering af, om der foreligger sådanne omstændigheder i sagen, at der er grundlag for at rejse tiltale efter § 191, stk. 1, 2. pkt., f.eks. hvis overdragelsen vedrører mindre mængder end nedenfor angivet.

Er forholdet begået før den 1. juli 2025, henvises der til de i bilag 1, skema 3, vejledende retningslinjer for, hvornår tiltale bør rejses efter bestemmelsen i straffelovens § 191, stk. 1, 2. pkt.

Er forholdet begået efter den 1. juli 2025, skal der i stedet tages udgangspunkt i de vejledende mængdeangivelser, der er anført i forarbejderne til lov nr. 724 af 20. juni 2025. Det fremgår således af de specielle bemærkninger til lovforslag nr. L 186 af 28. marts 2025, at de mængder, der er anført i skema 3 umiddelbart nedenfor, som udgangspunkt anses for at være omfattet af straffelovens § 191, stk. 1, 2. pkt. Det bemærkes i den forbindelse, at det er fremhævet i bemærkningerne, at større mængder af opioidpiller (50.000 stk. og derover) ligeledes er omfattet af straffelovens § 191, stk. 1, 2. pkt.

Skema 3: Følgende mængder og derover anses som udgangspunkt for omfattet af straffelovens § 191, stk. 1, 2. pkt., hvis overtrædelsen er begået efter den 1. juli 2025:

Heroin	Ca. 1 kilo
Amfetamin og ketamin	Ca. 2 kilo
MDMA (ecstasy)	Ca. 2 kilo (svarende til ca. 8.000 stk.)
Opioidpiller	Ca. 50.000 stk.
Kokain og metamfetamin	Ca. 1,3-1,5 kilo

Der er som nævnt ovenfor ikke tale om absolutte grænser, og spørgsmålet om, hvorvidt tiltalerejsning bør ske efter stk. 1, 1. eller 2. pkt., afhænger af sagens konkrete omstændigheder.

Fra retspraksis kan der – uanset at afgørelserne ligger forud for lovændringen den 1. juli 2025 – bl.a. henvises til Højesteret dom i U 2006.1533H, der samlet vedrørte indsmugling og forsøg mv. på indsmugling af ca. 6 kg kokain, og hvor Højesteret tiltrådte, at et af forholdene, som omhandlede ca. 1,5 kg kokain, var henført til straffelovens § 191, stk. 1, 2. pkt. I U 2006.475H, der vedrørte indsmugling af ca. 947 gram kokain og ca. 226 gram heroin (samlet ca. 1.173 gram særlig farligt stof), havde landsretten henført forholdet til § 191, stk. 1, 2. pkt., og fastsat straffen til fængsel i 6 år. Højesteret henførte imidlertid forholdet under § 191, stk. 1, 1. pkt., og nedsatte straffen til fængsel i 5 år, idet Højesteret henviste til arten og mængden af de indførte stoffer. Endvidere blev indsmugling af i alt 1.262,3 gram hård narkotika i U 2006.810H henført under straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt. I AM2022.02.25Ø blev ca. 1 kg metamfetamin fundet omfattet af straffelovens § 191, stk. 1, 2. pkt.

Det er af afgørende betydning, at det tydeligt fremgår af anklageskriftet, om tiltalen rejses efter § 191, stk. 1, 1. eller 2. pkt. Højesteret har i U 2006.831H fastslået, at det var en rettergangsfejl, at det ikke i et spørgsmål til nævningerne blev præciseret, at tiltalen vedrørte § 191, stk. 1, 2. pkt. I den konkrete sag, hvor hverken anklageskriftet eller spørgsmålene til nævningerne indeholdt en nærmere angivelse af, om forholdet skulle henføres til 1. eller 2. pkt. i stk. 1, fandt Højesteret ikke, at rettergangsfejlen

kunne begrunde en ophævelse af dommen. Højesteret henviste i den forbindelse til en redegørelse fra retsformanden i landsretten, hvori denne tilkendegav, at der på baggrund af anklagemyndighedens procedure og retsbelæringen på intet tidspunkt under nævningernes votering kan have været nogen som helst tvivl om, at sagens narkotikahandel var omfattet af straffelovens § 191, stk. 1, 2. pkt.

Der henvises tillige til U 2001.1525H, hvor Højesteret ophævede en nævningedom, fordi hverken anklageskriftet eller spørgsmålene til nævningerne indeholdt en nærmere angivelse af, om forholdet skulle henføres til § 191, stk. 1, 1. eller 2. pkt.

5. Straf og andre retsfølger

5.1. Strafpåstande ved besiddelse af euforiserende stoffer til eget forbrug

Ved besiddelse af euforiserende stoffer til eget forbrug er der som angivet ovenfor under pkt. 2.2. i visse tilfælde mulighed for, at der meddeles den sigtede en advarsel.

I øvrigt straffes besiddelse af mindre mængder euforiserende stoffer til eget forbrug som det helt klare udgangspunkt med bøde i overensstemmelse med de bødetakster, der fremgår af skema 4 nedenfor, ligesom der sker konfiskation af de euforiserende stoffer, jf. pkt. 5.10.

Det bemærkes, at hvis der ikke er konkrete omstændigheder i sagen, der indikerer, at der måtte være tale om besiddelse af euforiserende stoffer med henblik på videreoverdragelse, anses besiddelse af euforiserende stoffer indtil de mængder, der er angivet ovenfor i skema 1 som udgangspunkt som bestemt til eget forbrug.

Findes en person i besiddelse af euforiserende stoffer, der overstiger nedenstående grænser, afgøres sagen som udgangspunkt med frihedsstraf, selv om det ikke konkret kan bevises, at der har været tale om besiddelse med henblik på videreoverdragelse. Afgrænsningen mellem besiddelse af euforiserende stoffer til eget forbrug og besiddelse med henblik på videreoverdragelse er behandlet nærmere under pkt. 4.1.

Ved lov nr. 724 af 20. juni 2025 om skærpet indsats mod narkotikakriminalitet, blev straffen skærpet for opioider, ligesom strafniveauet for en række øvrige euforiserende stoffer blev lovfæstet. Det betyder, at det i alle sager er vigtigt at være opmærksom på, hvorvidt forholdet er begået før eller efter den 1. juli 2025. Er forholdet begået før den 1. juli 2025, henvises i stedet til de mængdeangivelser, bødetakster mv., der er anført i bilag 1 til Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om narkotika. I tilfælde, hvor de vejledende mængdeangivelser, bødetakster mv. efter 1. juli 2025 vurderes at ville medføre en mildere straf, anvendes disse i stedet, jf. straffelovens § 3. Henset til at der med lovændringen blev indført en strafskærpelse på området, vurderes dette imidlertid sjældent at være tilfældet.

Det bemærkes, at strafniveauerne i skemaerne nedenfor også kan anvendes på stoffer, der ikke eksplicit fremgår af skemaerne. I forarbejderne til lov nr. 724 af 20. juni 2025 lægges der op til, at der f.eks. kan foretages en omregning af det pågældende stof til et relevant referencestof, som fremgår af skemaerne.

Det fremgår endvidere af forarbejderne, at der ikke med lovændringen lægges op til at ændre ved strafniveauet for de stoftyper, der ikke eksplicit er nævnt i lovforslaget. For de stoftyper, der ikke er eksplicit er nævnt i lovforslaget, er strafniveauet derfor som udgangspunkt det samme som før lovændringen den 1. juli 2025.

Der henvises i øvrigt til de specielle bemærkninger til lovforslag nr. L 186 af 28. marts 2025 om ændring af lov om euforiserende stoffer (Skærpet indsats mod narkotikakriminalitet, herunder opioider).

Skema 4: Følgende strafpåstande anvendes i sager om besiddelse af euforiserende stoffer til eget forbrug efter den 1. juli 2025:

Stofnavn	**Stofmængde**	**1.gangs-tilfælde**	**2.gangs-tilfælde (+ 50 pct.)**	**3.gangs-tilfælde og senere (+ 100 pct.)**
Hash, cannabisholdige produkter, syntetiske- og semisyntetiske cannabinoider	Op til 9,9 gram	2.000 kr.	3.000 kr.	4.000 kr.
	10 – 49,9 gram	3.000 kr.	4.500 kr.	6.000 kr.
	50 – 99,9 gram	5.000 kr.	7.500 kr.	10.000 kr.
	100 gram og derover	Fængsel	Fængsel	Fængsel
Marihuana	Op til 49,9 gram	2.000 kr.	3.000 kr.	4.000 kr.
	50 – 249,9 gram	3.000 kr.	4.500 kr.	6.000 kr.
	250 – 499,9 gram	5.000 kr.	7.500 kr.	10.000 kr.
Hampeplanter	Op til 99,9 gram	2.000 kr.	3.000 kr.	4.000 kr.
	100 – 249,9 gram	3.000 kr.	4.500 kr.	6.000 kr.
	250 – 999,9 gram	5.000 kr.	7.500 kr.	10.000 kr.
Khat[2)]	Op til 999 gram	2.000 kr.	3.000 kr.	4.000 kr.
	1.000 – 1.999 gram	3.000 kr.	4.500 kr.	6.000 kr.

Stofnavn	Stofmængde	1.gangs-tilfælde	2.gangs-tilfælde (+ 50 pct.)	3.gangs-tilfælde og senere (+ 100 pct.)
	2.000 – 2.999 gram	5.000 kr.	7.500 kr.	10.000 kr.
Heroin	Op til 0,9 gram	3.000 kr.	4.500 kr.	6.000 kr.
	1 – 2,9 gram	6.000 kr.	9.000 kr.	12.000 kr.
	3 – 4,9 gram	8.000 kr.	12.000 kr.	16.000 kr.
	5 gram og derover (uanset om eget forbrug)	Fængsel	Fængsel	Fængsel
LSD	Op til 9 dosis	3.000 kr.	4.500 kr.	6.000 kr.
	10 – 19 dosis	6.000 kr.	9.000 kr.	12.000 kr.
	20 – 49 dosis	8.000 kr.	12.000 kr.	16.000 kr.
Amfetamin og ketamin	Op til 0,9 gram	3.000 kr.	4.500 kr.	6.000 kr.
	1 – 2,9 gram	6.000 kr.	9.000 kr.	12.000 kr.
	3 – 4,9 gram	8.000 kr.	12.000 kr.	16.000 kr.
	5 gram og derover (uanset om eget forbrug)	Fængsel	Fængsel	Fængsel
Kokain og metamfetamin	Op til 0,9 gram	3.000 kr.	4.500 kr.	6.000 kr.
	1 – 2,9 gram	6.000 kr.	9.000 kr.	12.000 kr.
	3 – 4,9 gram	8.000 kr.	12.000 kr.	16.000 kr.

Stofnavn	Stofmængde	1.gangs-tilfælde	2.gangs-tilfælde (+ 50 pct.)	3.gangs-tilfælde og senere (+ 100 pct.)
	5 gram og derover (uanset om eget forbrug)	Fængsel	Fængsel	Fængsel
MDMA (ecstasy)	Op til 3 stk.	3.000 kr.	4.500 kr.	6.000 kr.
	4 – 11 stk.	6.000 kr.	9.000 kr.	12.000 kr.
	12 – 19 stk.	8.000 kr.	12.000 kr.	16.000 kr.
	20 stk. og derover (uanset om eget forbrug)	Fængsel	Fængsel	Fængsel
Morfinbase og -klorid	Op til 0,9 gram	3.000 kr.	4.500 kr.	6.000 kr.
	1 – 2,9 gram	6.000 kr.	9.000 kr.	12.000 kr.
	3 – 4,9 gram	8.000 kr.	12.000 kr.	16.000 kr.
Opioidpiller, herunder morfinpiller	Op til 9 stk.	3.000 kr.	4.500 kr.	6.000 kr.
	10 – 29 stk.	6.000 kr.	9.000 kr.	12.000 kr.
	30 – 49 stk.	8.000 kr.	12.000 kr.	16.000 kr.
	50 stk. og derover	Fængsel	Fængsel	Fængsel
Råopium	Op til 0,9 gram	3.000 kr.	4.500 kr.	6.000 kr.
	1 – 2,9 gram	6.000 kr.	9.000 kr.	12.000 kr.
	3 – 4,9 gram	8.000 kr.	12.000 kr.	16.000 kr.

Stofnavn	Stofmængde	1.gangs-tilfælde	2.gangs-tilfælde (+ 50 pct.)	3.gangs-tilfælde og senere (+ 100 pct.)
Øvrige lægemidler (ikke opioider)	Op til 49 stk.	3.000 kr.	4.500 kr.	6.000 kr.
	50 – 99 stk.	6.000 kr.	9.000 kr.	12.000 kr.
	100 stk. og derover	Fængsel	Fængsel	Fængsel

[2)] Rigsadvokaten afgav i foråret 2011 en udtalelse til Justitsministeriet om strafniveauet i sager om khat. I udtalelsen har Rigsadvokaten på baggrund af bl.a. undersøgelser af retspraksis samt en udtalelse fra Styrelsen for Patientsikkerhed fastsat grænsen for, hvornår der er tale om besiddelse af khat til eget forbrug, til 2.999 gram. Retningslinjerne for khat trådte i kraft den 1. september 2011. Rigsadvokatens udtalelse om strafniveauet i sager vedrørende khat, 2011, kan findes i Vidensbasen.

[3)] Det strafniveau, der fremgår af skema 4, er i vidt omfang lovfæstet ved lov nr. 724 af 20. juni 2025.

De forhøjede bøder i gentagelsestilfælde anvendes således, at gentagelsesvirkningen indtræder i forhold til alle tidligere afgørelser efter lov om euforiserende stoffer og straffelovens § 191, uanset hvilket stof den tidligere afgørelse vedrørte, uanset om den tidligere sag vedrørte besiddelse eller videresalg mv., og uafhængigt af, om den tidligere sag er afgjort med bøde eller frihedsstraf, jf. bemærkningerne til lovforslaget til lov nr. 526 af 6. juni 2007 (L 201 af 28. marts 2007, de almindelige bemærkninger pkt., 2.4.4.4.).

Tidligere afgørelser om narkotikakriminalitet har gentagelsesvirkning i 10 år i forhold til senere lovovertrædelser, der består i besiddelse af euforiserende stoffer til eget forbrug, jf. forarbejderne til lovforslaget (L 201 af 28. marts 2007, de almindelige bemærkninger, pkt. 2.4.5.3.).

Overtrædelser begået før 1. juli 2007 skal imidlertid ikke tillægges gentagelsesvirkning, jf. forarbejderne til lovforslaget (L 201 af 28. marts 2007, de specielle bemærkninger til § 5).

Med hensyn til tilfælde, hvor der foreligger flere overtrædelser af lov om euforiserende stoffer til samtidig pådømmelse, skal der ske en skønsmæssig, samlet vurdering af bødens størrelse, når flere overtrædelser bedømmes under én sag, jf. forarbejderne til lovforslaget (L 201 af 28. marts 2007, de almindelige bemærkninger, pkt. 2.4.5.5.)

Bøderne nedsættes for unge under 18 år og for personer med særlig lav indtægt i overensstemmelse med ordningen på færdselslovens område. Det er alderen og indtægtsforholdene på gerningstidspunktet, der er afgørende for spørgsmålet om bødenedsættelse. Nærmere retningslinjer, herunder indtægtsgrænser for bødenedsættelse, kan findes i Rigsadvokatmeddelelsen afsnittet om straffens fastsættelse, pkt. 5.1.1., om nedsættelse af bøder.

Hvis forholdet er begået i en målrettet skærpet strafzone, jf. straffelovens § 81 e, og der er tale om gentagelsestilfælde begået i en målrettet skærpet strafzone, vil forholdet som udgangspunkt skulle straffes med fængselsstraf, selvom der efter sædvanlig praksis ville være udmålt en bøde. Det vil f.eks. betyde, at besiddelse af mindre mængder euforiserende stoffer til eget forbrug i en målrettet skærpet strafzone allerede i andengangstilfælde som udgangspunkt vil skulle straffes med en ubetinget fængselsstraf, hvis begge forhold er begået i en målrettet skærpet strafzone. Er der tale om et

førstegangstilfælde, vil bøden i stedet skulle fordobles. Der henvises i øvrigt til Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om straffens fastsættelse, pkt. 5.8.2.

For så vidt angår strafniveauet for opioider bemærkes det, at det fremgår af forarbejderne til lov nr. 724 af 20. juni 2025, at niveauet er fastsat uafhængigt af typen og styrken af det konkrete præparat. Således har det ikke betydning for strafudmålingen, eksempelvis hvilken opioidpille der er tale om, eller hvilken koncentration/dosering pillen har. Hvis der foreligger konkrete omstændigheder, der indikerer, at der er tale om en særligt stærk opioidpille, kan det dog indgå ved strafudmålingen som en skærpende omstændighed.

Er der tale om præparater indeholdende opioider, der ikke er i pilleform (f.eks. næsespray eller plastre), vil de anførte strafniveauer for opioider kunne anvendes f.eks. ved omregning af de pågældende præparater til piller, eller ved at der i stedet lægges vægt på antallet af doser, det vil sige antallet af doser i plastre, pust i næsesprayen eller lignende. Der vil f.eks. kunne tages udgangspunkt i, hvor mange mindstedosispiller af den pågældende type opioid det pågældende opioidpræparat svarer til. Det samme vil gælde for nye typer af opioidpræparater.

5.2. Strafpåstande ved besiddelse af euforiserende stof, der nu er forbrugt

Konstaterer politiet, at en person har været i besiddelse af euforiserende stoffer, som er forbrugt, vil der som udgangspunkt ikke være anledning til at indlede en omfattende og ressourcekrævende undersøgelse med henblik på at kunne føre bevis for arten og mængden af euforiserende stoffer, som den pågældende har forbrugt.

5.3. Strafpåstande ved overdragelse eller besiddelse med henblik på videreoverdragelse af euforiserende stoffer

Som altovervejende hovedregel straffes overdragelse eller besiddelse med henblik på videreoverdragelse af euforiserende stoffer med frihedsstraf.

I enkelte tilfælde kan overdragelse og besiddelse med henblik på videreoverdragelse af euforiserende stoffer straffes med bøde i førstegangstilfælde. Det gælder således salg af hash under 50 gram og lægemidler (ikke opioider) under 10 stk. Bøden fastsættes i givet fald som udgangspunkt til det dobbelte af de bødepåstande vedrørende hash og øvrige lægemidler, som findes i skema 4.

Efter retspraksis idømmes der dog frihedsstraf – også ved førstegangssalg af sådanne mindre mængder – hvis det ud fra en konkret vurdering af sagens omstændigheder kan lægges til grund, at salget sker som led i organiseret narkotikahandel. Det kan være tilfældet, hvis handlen sker fra kendte salgssteder eller på anden måde har en organiseret karakter, herunder hvis handlen sker via en salgstelefon (”brune/hvide bude”), jf. også nedenfor om pkt. 5.5.3. om videreoverdragelse af euforiserende stoffer via sociale medier. I sager af denne karakter bør der således også i førstegangstilfælde nedlægges påstand om en kortere frihedsstraf. Der kan blandt andet henvises til TfK 2012.1087/1, AM2012.10.01B, AM2014.08.14B2. Se endvidere Østre Landsrets dom af 8. november 2023, der er trykt i U.2024.328, hvor T, der var 15 år på gerningstidspunktet, og som ikke var tidligere straffet, blev idømt 60 dages ubetinget fængsel for overtrædelse af lov om euforiserende stoffer. Straffen blev gjort ubetinget, da forholdet vedrørte den organiserede hashhandel på Christiania.

For overtrædelser, der er begået før den 1. juli 2025, henvises der til de vejledende strafpositioner i bilag 1, skema 6.

Er forholdet imidlertid begået efter den 1. juli 2025, henvises i stedet til vejledende strafpositioner, der fremgår umiddelbart nedenfor i skema 5, og som i vidt omfang er blevet lovfæstet ved lov nr. 724 af 20. juni 2025 om skærpet indsats mod narkotikakriminalitet, herunder opioider.

Skema 5: Vejledende strafniveau for overtrædelser begået efter den 1. juli 2025

Stoftype	**Mængde**	**Strafniveau**	**Strafferamme**
Heroin	10 gram	4-6 mdr.	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.
	25 gram	8 mdr.	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.
	50 gram	10-11 mdr.	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.
	100 gram	1 år og 4 mdr.	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.
	200 gram	2-2½ år	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.
	500 gram	4-4½ år	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.
	1 kilogram	6½ år	Straffelovens § 191, stk. 1, 2. pkt.
	2 kilogram	8 år	Straffelovens § 191, stk. 1, 2. pkt.
	3 kilogram	9-10 år	Straffelovens § 191, stk. 1, 2. pkt.
Kokain og metamfetamin	10 gram	Ca. 3-5 mdr.	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 2
	25 gram	Ca. 6 mdr.	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.
	50 gram	Ca. 8 mdr.	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.

	100 gram	Ca. 1 år	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.
	200 gram	Ca. 1½-2 år.	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.
	500 gram	Ca. 3-3 ½ år	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.
	1 kilogram	Ca. 5 år	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.
	2 kilogram	Ca. 6 år	Straffelovens § 191, stk. 1, 2. pkt.
	3 kilogram	Ca. 7 år	Straffelovens § 191, stk. 1, 2. pkt.
	5 kilogram	Ca. 8 år	Straffelovens § 191, stk. 1, 2. pkt.
	10 kilogram	Ca. 10 år	Straffelovens § 191, stk. 1, 2. pkt.
Amfetamin og ketamin	50 gram	Ca. 4 måneder	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.
	100 gram	Ca. 6-8 måneder	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.
	200 gram	Ca. 1 år	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.
	500 gram	Ca. 1,5 år	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.
	1 kilogram	Ca. 3 år	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.
	2 kilogram	Ca. 5 år	Straffelovens § 191, stk. 1, 2. pkt.

	3 kilogram	Ca. 6 år	Straffelovens § 191, stk. 1, 2. pkt.
	5 kilogram	Ca. 7 år	Straffelovens § 191, stk. 1, 2. pkt.
	10 kilogram	Ca. 9 år	Straffelovens § 191, stk. 1, 2. pkt.
MDMA (ecstasy)	10 gram (50 stk.)	Ca. 3 mdr.	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1 eller 2
	40-50 gram (ca. 150-200 stk.)	Ca. 4-5 mdr.	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.
	250 gram (ca. 1.000 stk.)	Ca. 1 år	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.
	500 gram (ca. 2.000 stk.)	Ca. 1 ½ år	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.
	1 kilogram (ca. 4.000 stk.)	Ca. 2-2 ½ år	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.
	2 kilogram (ca. 8.000 stk.)	Ca. 5-6 år	Straffelovens § 191, stk. 1, 2. pkt.
	10 kilogram (ca. 40.000 stk.)	Ca. 7-8 år	Straffelovens § 191, stk. 1, 2. pkt.
Opioidpiller	Op til 30 stk.	14 dage	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1 eller 2*
	50 stk.	20 dage	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1 eller 2*
	100 stk.	60 dage	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 2

	200 stk.	4-5 mdr.	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 2
	500 stk.	6-7 mdr.	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.
	1.000 stk.	8 mdr.	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.
	2.000 stk.	10-11 mdr.	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.
	5.000 stk.	1 år og 4 mdr.	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.
	10.000 stk.	2½ år	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.
	20.000 stk.	4 år	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.
	50.000 stk.	6½ år	Straffelovens § 191, stk. 1, 2. pkt.
	100.000 stk.	8 år	Straffelovens § 191, stk. 1, 2. pkt.
	150.000 stk.	9-10 år	Straffelovens § 191, stk. 1, 2. pkt.
Hash, cannabisholdige produkter, syntetiske- og semisyntetiske cannabinoider	50 gram	Ca. 20 dage	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1
	100 gram	Ca. 30 dage	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1
	500 gram	Ca. 60 dage	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1

	1 kilogram	Ca. 3 mdr.	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1
	3 kilogram	Ca. 4 mdr.	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1
	4 kilogram	Ca. 5 mdr.	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1
	5 kilogram	Ca. 6 mdr.	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1
	10 kilogram	Ca. 10 mdr.-1 år	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.
	30 kilogram	Ca. 1 ½ år	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.
	50 kilogram	Ca. 2 år	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.
	100 kilogram	Ca. 2 ½ år	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.
Øvrige lægemidler	10-30 stk.	Ca. 7-10 dage	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1
	50-200 stk.	Ca. 10-30 dage	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1
	500-800 stk.	Ca. 2-3 mdr.	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1
	1000-2000 stk.	Ca. 5-6 mdr.	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1
	3.000–5.000 stk.	Ca. 6 mdr.-1 år	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.
	10.000-20.000 stk.	Ca. 1 ½ år	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.

	50.000-150.000 stk.	Ca. 2-3 år	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.
	500.000 stk.	Ca. 4-6 år	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.
Khat[4)]	500 kilo	Ca. 4-6 mdr.	
	1.000 kilo	Ca. 7-8 mdr.	

* I forarbejderne til lov nr. 724 af 20. juni 2025 er der ikke fastsat særskilte strafniveauer for opioidpiller, når der er tale om videresalg i øvrigt efter § 3, stk. 1 i lov om euforiserende stoffer. De vejledende strafniveauer i skemaet ovenfor er fastsat af Rigsadvokaten ud fra den betragtning, at der i den konkrete sag skal foretages en konkret vurdering af, om videresalg vil være omfattet af § 3, stk. 1, eller stk. 2 i lov om euforiserende stoffer. Se skema 6 under pkt. 5.5.1 vedrørende § 3, stk. 2, om salg af små mængder særlig skadeligt eller farligt stof.

4) Rigsadvokaten afgav i foråret 2011 en udtalelse til Justitsministeriet om strafniveauet i sager om khat. Retningslinjerne for khat trådte i kraft den 1. september 2011. Rigsadvokatens udtalelse om strafniveauet i sager vedrørende khat, 2011, kan findes i Vidensbasen.

Som det fremgår ovenfor i pkt. 5.1. er strafniveauet for opioider fastsat uafhængigt af typen og styrken af f.eks. opioidpiller.

Der er ikke med lov nr. 724 af 20. juni 2025 lagt op til at ændre ved strafniveauet for de stoftyper, der ikke eksplicit er nævnt i lovforslag nr. L 186 af 28. marts 2025. Det betyder, at for de stoftyper, der ikke eksplicit er nævnt i lovforslaget, er strafniveauet derfor det samme som før lovændringen den 1. juli 2025.

Hvis en overtrædelse er begået i en målrettet skærpet strafzone udpeget i medfør af politilovens § 6 a, stk. 1, 2. pkt., er det udgangspunktet, at straffen i medfør af straffelovens § 81 e fordobles sammenlignet med straffen for tilsvarende overtrædelser begået uden for en målrettet skærpet strafzone, jf. også Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om straffens fastsættelse, pkt. 5.8.2.

I den forbindelse kan der bl.a. henvises til Højesterets dom af 22. august 2025 (AM2025.08.22H), hvor den tiltalte blev idømt 8 måneders fængsel for at have været i besiddelse af bl.a. 177 gram hash med henblik på videreoverdragelse i en målrettet skærpet strafzone og som led i den organiserede hashhandel på Christiania.

Hovedspørgsmålet for Højesteret var, om der ved fastsættelsen af den straf, der kan fordobles efter straffelovens § 81 e, samtidig kan lægges vægt på, at forholdet er begået som led i den organiserede hashhandel (i det konkrete tilfælde på Christiania), jf. straffelovens § 81, nr. 3, eller om der ved fastsættelsen af den straf, der kan fordobles, skal ses bort fra dette. Højesteret fandt, at det med straffelovens § 81 e er forudsat, at der ved fastsættelsen af den straf, der kan fordobles efter bestemmelsen, også kan lægges vægt på den skærpende omstændighed, at forholdet er begået som led i organiseret hashhandel, jf. straffelovens § 81, nr. 3. Højesteret bemærkede i den forbindelse, at det var hashhandlens organiserede karakter, der begrundede strafforhøjelse efter straffelovens § 81, nr. 3, mens strafforhøjelsen i medfør af straffelovens § 81 e var begrundet i, at området var udpeget som en målrettet skærpet strafzone med henblik på at genskabe trygheden i området.

5.4. Strafpåstande ved overtrædelse af straffelovens § 191

Straffen for overtrædelse af straffelovens § 191 fastsættes navnlig under hensyn til stoffets art og mængde samt gerningsmandens rolle i forbindelse med overtrædelsen. For så vidt angår strafudmåling

i konkrete sager om større mængder stof henvises til den righoldige praksis fra Højesteret. Det fremgår af denne praksis, at stoffets koncentration i almindelighed ikke har betydning for strafudmålingen, jf. f.eks. U 1998.1321/2H (heroin) og U 2001.1709/1H (amfetamin).

Straffelovens § 191 er senest ændret ved lov nr. 218 af 31. marts 2004, hvorved strafferammen i stk. 1, 1. pkt., blev forhøjet til fængsel indtil 10 år, mens strafferammen i stk. 1, 2. pkt., blev forhøjet til fængsel indtil 16 år.

Ved lov nr. 724 af 20. juni 2025 om skærpet indsats mod narkotikakriminalitet, herunder opioider, der trådte i kraft den 1. juli 2025, er der dog i forarbejderne lovfæstet en række vejledende strafpositioner også for overtrædelser omfattet af straffelovens § 191.

Er et forhold begået efter den 1. juli 2025 henvises derfor til de anførte strafniveauer ovenfor i skema 5, der i vidt omfang gengiver de strafniveauer, der fremgår af lovforslag nr. L 186 af 28. marts 2025 (de specielle bemærkninger til § 1, nr. 3). Er overtrædelsen begået før den 1. juli 2025 henvises i stedet til de vejledende strafpositioner i bilag 1, skema 6.

Hvis der er tale om større mængder stof end de i skema 5 anførte, er det forudsat i forarbejderne til lov nr. 724 af 20. juni 2025, at der også udmåles en højere straf.

Hvis en overtrædelse er begået i en målrettet skærpet strafzone udpeget i medfør af politilovens § 6 a, stk. 1, 2. pkt., er det endvidere udgangspunktet, at straffen i medfør af straffelovens § 81 e fordobles sammenlignet med straffen for tilsvarende overtrædelser begået uden for en målrettet skærpet strafzone, jf. også ovenfor under pkt. 5.3. om Højesterets dom af 22. august 2025 (AM2025.08.22H). Hvis en fordobling af straffen imidlertid vurderes ikke at stå i rimeligt forhold til den begåede kriminalitet sammenholdt med tilsvarende overtrædelser begået uden for en målrettet skærpet strafzone, vil straffen i stedet skulle skærpes med en tredjedel. Der henvises i øvrigt til Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om straffens fastsættelse, pkt. 5.8.2.

For så vidt angår strafniveauet for kokain kan endvidere henvises til Højesterets dom af 13. marts 2025, der er trykt i Tfk2025.131, hvor den tiltalte blev fundet skyldig i overtrædelse af straffelovens § 191, ved at have medvirket til salg af 217 gram kokain og til besiddelse af yderligere 748 gram kokain med henblik på videreoverdragelse. Højesteret anførte bl.a., at det følger af Højesterets praksis, at udgangspunktet for straffastsættelsen i sager om narkotikakriminalitet, der angår omkring 1 kg kokain, er fængsel i 5 år. I den konkrete sag udmålte Højesteret dog straffen til fængsel i 4 år efter en samlet vurdering af de omstændigheder, landsretten havde lagt til grund, herunder at tiltalte havde spillet en mindre aktiv rolle.

5.5. Skærpende omstændigheder af betydning for strafudmålingen

Ved straffens udmåling er der en række omstændigheder, der betragtes som betydelige skærpende omstændigheder ved salg eller vederlagsfri videreoverdragelse af euforiserende stoffer. Disse er oplistet i lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 2, nr. 1-4:

- Gentagne tilfælde af salg af et særlig skadeligt eller farligt stof, se pkt. 5.5.1.
- Salg eller vederlagsfri overdragelse med henblik på senere salg af euforiserende stoffer på restaurationer, herunder diskoteker, eller ved koncerter eller musikfestivaler. Tilsvarende gælder ved andre arrangementer, hvor det typisk hovedsagelig er børn eller unge mennesker, der deltager, se pkt. 5.5.2.
- Salg eller vederlagsfri overdragelse med henblik på senere salg af euforiserende stoffer via sociale medier, se pkt. 5.5.3.

- Salg eller vederlagsfri overdragelse med henblik på senere salg af euforiserende stoffer fra butikker, hvor der foregår detailsalg, se pkt. 5.5.4.

5.5.1. Salg af små mængder særlig skadeligt eller farligt stof

Efter § 3, stk. 2, nr. 1, i lov om euforiserende stoffer skal det ved straffens udmåling betragtes som en betydelig skærpende omstændighed, at der er tale om gentagne tilfælde af salg af et særlig skadeligt eller farligt stof.

Bestemmelsen har navnlig til formål at forhøje den konkrete strafudmåling i sager om gentagne tilfælde af salg af små mængder særlige farlige eller skadelige stoffer på gadeplan, jf. forarbejderne til lov nr. 1054 af 11. december 1996 om ændring af lov om euforiserende stoffer (Strafskærpelse ved gentagen handel med hårde stoffer) (L 23 af 3. oktober 1996, de specielle bemærkninger til § 1, nr. 1).

Ved særlig skadeligt eller farligt stof skal navnlig forstås heroin, kokain, amfetamin, MDMA (ecstasy) og opioider generelt (herunder f.eks. morfin, oxycodon, tramadol, fentanyl og metadon).

Det bemærkes, at det ved lov nr. 724 af 20. juni 2025 blev præciseret, at opioider generelt skal anses som et særlig skadeligt eller farligt stof omfattet af lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 2, nr. 1, jf. lovforslag nr. L 186 af 28. marts 2025 (de specielle bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 3). Dette gælder ikke kun de opioider, der er nævnt i lovforslaget, men opioider generelt. I lovforslaget er det endvidere forudsat, at domstolene konkret kan finde, at stoffer, der ikke eksplicit er nævnt i bemærkningerne, skal kunne anses som et særlig skadeligt eller farligt stof omfattet af § 3, stk. 2, nr. 1, f.eks. hvis stoffet kan omregnes til et relevant referencestof, der er angivet i bemærkningerne som et særlig skadeligt eller farligt stof.

Hvis der er tale om overtrædelser, der er begået før den 1. juli 2025, henvises der til de vejledende strafpositioner i bilag 1, skema 5.

Er forholdet begået efter den 1. juli 2025, henvises i stedet til de vejledende strafpositioner i skema 6 umiddelbart nedenfor.

Skema 6: Strafpåstande ved salg af små mængder særlig skadeligt eller farligt stof efter den 1. juli 2025:

Stofnavn	**Mængder**	**1. gangstilfælde**
Heroin	1-2 handler (ca. 0,4 gram)	14 dage*
	3-4 handler (ca. 0,8 gram)	20-30 dage*
	5-10 handler (ca. 2 gram)	40 dage-80 dage*

	11 handler (ca. 2,2 gram)	4 mdr.*
Opioidpiller	30 stk.	14 dage**
	50 stk.	20 dage**
	100 stk.	60 dage**
	200 stk.	4-5 mdr.**
Kokain og metamfetamin	1-2 handler (ca. 0,4 gram)	10 dage ***
	3-4 handler (ca. 0,8 gram)	14-20 dage ***
	5-10 handler (ca. 2 gram)	30-60 dage ***
	11 handler (ca. 2,2 gram)	3 måneder ***
Amfetamin og ketamin	1-2 handler (ca. 0,6 gram)	10 dage ****
	3-4 handler (ca. 1,3 gram)	14-20 dage ****
	5-10 handler (ca. 3,3, gram)	30-60 dage ****
	11 handler (ca. 3,6 gram)	3 måneder ****
MDMA (ecstasy)	1-2 handler (ca. 4 stk.)	10 dage *****

	3-4 handler (ca. 8 stk.)	14-20 dage *****
	5-10 handler (ca. 20 stk.)	30-60 dage *****
	11 handler (ca. 22 stk.)	3 mdr.*****

* I 2. gangstilfælde straffes 1-2 handler (ca. 0,4 gram) med 30-60 dage, 3 handler (ca. 0,6 gram) med 3 måneder og 4 handler eller derover (ca. 0,8 gram) med minimum 4 måneder. I 3. gangstilfælde eller senere straffes 1 handel (ca. 0,4 gram) med minimum 4 måneder.

**Ligesom for handel med små mængder heroin, forudsættes det, at i 2. gangstilfælde straffes 30 piller med 30-60 dages fængsel, 30-50 piller straffes med 3 måneders fængsel og 50 piller eller derover straffes med minimum 4 måneders fængsel. I 3. gangstilfælde eller senere straffes med minimum 4 måneder.

*** I 2.gangstilfælde straffes 1-2 handler (ca. 0,4 gram) med 30-60 dage, 3 handler (ca. 0,6 gram) med 3 måneder og 4 handler eller derover (ca. 0,8 gram) med minimum 4 måneder. I 3. gangstilfælde eller senere straffes 1 handel (ca. 0,4 gram) med minimum 4 måneder.

**** I 2.gangstilfælde straffes 1-2 handler (ca. 0,6 gram) med 30-60 dage, 3 handler (ca. 0,9 gram) med 3 måneder og 4 handler eller derover (ca. 1,3 gram) med minimum 4 måneder. I 3. gangstilfælde eller senere straffes 1 handel (ca. 0,3 gram) med minimum 4 måneder.

***** I 2.gangstilfælde straffes 1-2 handler (ca. 4 stk.) med 30-60 dage, 3 handler (ca. 6 stk.) med 3 måneder og 4 handler eller derover (ca. 8 stk.) med minimum 4 måneder. I 3. gangstilfælde eller senere straffes 1 handel (ca. 1-2 stk.) med minimum 4 måneder.

For så vidt angår opioidpiller er der i forarbejderne til lov nr. 724 af 20. juni 2025 ikke angivet et nærmere antal af handler af opioidpiller i forhold til strafniveauet for gentagne tilfælde af salg med små mængder heraf. Om der er tale om gentagne salg af små mængder af opioidpiller vil afhænge af en konkret vurdering af selve sagen. Der kan i denne forbindelse henvises til skema 5 ovenfor under pkt. 5.3.

5.5.2. Overdragelse og besiddelse med henblik på videreoverdragelse af euforiserende stoffer på restaurationer, diskoteker, koncerter, musikfestivaler mv.

Efter § 3, stk. 2, nr. 2, i lov om euforiserende stoffer, skal det ved straffens udmåling betragtes som en betydelig skærpende omstændighed, at der er tale om salg eller vederlagsfri overdragelse med henblik på senere salg af euforiserende stoffer på restaurationer, herunder diskoteker, eller ved koncerter eller musikfestivaler. Tilsvarende gælder ved andre arrangementer, hvor det typisk hovedsagelig er børn eller unge mennesker, der deltager. Bestemmelsen blev indsat ved lov nr. 445 af 9. juni 2004 om ændring af lov om euforiserende stoffer og straffuldbyrdelsesloven (Skærpet indsats mod narko mv.).

Formålet med bestemmelsen er at skærpe straffen for salg i visse miljøer af ulovlige euforiserende stoffer med henblik på at sikre en bedre beskyttelse af unge, der færdes på diskoteker, restauranter og lignende.

Ved "restauration" forstås restaurationer, cafeer, natklubber, barer, diskoteker og lignende steder, mens "koncerter" omfatter enkeltstående, arrangerede musikalske optrædener, typisk mod betaling, mens musikfestivaler omfatter arrangementer, hvor mange mennesker – ofte tilbagevendende – samles om flere musikalske optrædener.

Ved "andre arrangementer, hvor det typisk er hovedsageligt børn eller unge mennesker, der deltager", skal forstås sammenkomster med en vis form for organisation. Der må således ikke være tale om en tilfældig sammenstimlen af personer, men arrangementet behøver omvendt ikke at have været nærmere tilrettelagt på forhånd. Om der er tale om et arrangement, hvor det typisk er hovedsagelig børn eller unge mennesker, der deltager, afhænger af arrangementets karakter. De arrangementer, der typisk er omfattet, er technofester eller lignende samt fester, der afholdes for elever, studerende mv. på universiteter, gymnasier, efterskoler eller ungdomsklubber. Det gælder, uanset om disse drives i statsligt, kommunalt eller privat regi eller som selvejende institutioner.

Ved "unge mennesker" i lovens forstand forstås personer i alderen op til ca. 25 år. Det er ikke afgørende, om hovedparten af deltagerne ved det konkrete arrangement er børn eller unge mennesker.

Der skal som det klare udgangspunkt nedlægges påstand omfængselsstraf i alle tilfælde, hvor forholdet er omfattet af lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 2, nr. 2. Det gælder uanset stoftype – dvs. både særligt skadelige eller farlige stoffer som opioider, herunder heroin samt kokain, LSD, amfetamin og MDMA(ecstasy), og andre stoffer som hash.

Bestemmelsen finder desuden anvendelse uanset, om der er tale om salg i klassisk forstand, eller om der i stedet er tale om f.eks. bytte af euforiserende stoffer med varer eller tjenesteydelser eller besiddelse med henblik herpå. Også i tilfælde, hvor der uddeles gratis vareprøver med henblik på senere salg af euforiserende stoffer, skal der udmåles en fængselsstraf.

I forhold til øvrige stoftyper skal straffen skærpes med 1/3 i forhold til den straf, der ellers ville blive udmålt, når overdragelsen sker på steder omfattet af lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 2, nr. 2. Er forholdet begået efter den 1. juli 2025, skal der ved strafudmålingen tages udgangspunkt i de vejledende strafniveauer, der er lovfæstet med lov nr. 724 af 20. juni 2025, hvorefter dette forhøjes med 1/3.

Dette betyder bl.a. også, at f.eks. en enkeltstående overdragelse af en mindre mængde hash til en kammerat på et diskotek, som efter retningslinjerne ovenfor under pkt. 5.3. vil kunne straffes med bøde, skal straffes med fængsel. Det er forudsat, at salg af små mængder hash op til 50 gram på restaurationer mv. straffes med en kort fængselsstraf, og disse sager er således ikke omfattet af udgangspunktet om, at strafniveauet skal skærpes med en tredjedel, jf. nedenfor.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslaget (L 175 af 26. februar 2004, de almindelige bemærkninger, pkt. 2.3.2.).

5.5.3. Salg eller vederlagsfri overdragelse af euforiserende stoffer via sociale medier

Efter lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 2, nr. 3, der er trådt i kraft den 1. juli 2025, skal det ved straffens udmåling indgå som en betydelig skærpende omstændighed, hvis der er tale om salg eller vederlagsfri overdragelse med henblik på senere salg af euforiserende stoffer via sociale medier.

Ved "social medier" forstås tjenester, der bruges til at dele onlineindhold. Det følger af forarbejderne, jf. lovforslag nr. L 186 af 28. marts 2025 (de specielle bemærkninger til § 1, nr. 5), at det bl.a. omfatter Facebook, Instagram, Snapchat, X, TikTok, Bluesky, LinkedIn, Discord, Reddit mv. "Sociale medier" skal forstås bredt, og oplistningen er således ikke udtømmende. Efter omstændighederne vil også datingplatforme og online markedspladser være omfattet.

Der kan være tale om direkte korrespondance eller f.eks. generelle opslag i grupper på den anvendte tjeneste. Det har ikke betydning, om kontakten finder sted i lukkede eller åbne fora eller sker mellem bekendte, der også kommunikerer uden for det sociale medie.

E-mail, SMS og telefonopkald er som udgangspunkt ikke opfattet af strafskærpelsen. Dog kan disse alligevel blive omfattet, hvis et socialt medie er blevet brugt som indgang til en yderligere kontakt om salg eller anden videreoverdragelse af euforiserende stoffer. Hvis en efterfølgende fysisk kommunikation eller en kontakt på f.eks. e-mail, SMS eller telefonisk om salg af euforiserede stoffer er blevet indledt eller aftalt på de pågældende sociale medier – f.eks. ved deling af adresser, telefonnumre, brugeroplysninger eller e-mailadresser med henblik på yderligere kontakt om det pågældende salg – vil forholdet være omfattet af bestemmelsen.

For at overtrædelsen er omfattet af § 3, stk. 2, nr. 3, skal der være tale om salg eller vederlagsfri overdragelse af euforiserende stoffer med henblik på senere salg. Hvis det kan bevises, at en person har anvendt sociale medier som handelskanal for salg eller videreoverdragelse af euforiserende stoffer, og personen findes i besiddelse af (yderligere) euforiserende stoffer med henblik på videreoverdragelse, vil der ifølge forarbejderne være en formodning for, at stoffet besiddes med henblik på salg eller videreoverdragelse via sociale medier, jf. straffelovens § 21.

Er forholdet omfattet af lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 2, nr. 3, er det helt klare udgangspunkt, at anklagemyndigheden skal nedlægge påstand om fængselsstraf. Det gælder uanset typen af det euforiserende stof, ligesom det også gælder i tilfælde, hvor straffen ellers ville have været bøde. Strafskærpelsen gælder desuden tilfælde, hvor forholdet henføres under straffelovens § 191.

Hvis forholdet også i øvrigt ville blive straffet med fængsel, følger det af forarbejderne til lov nr. 724 af 20. juni 2025, at straffen som udgangspunkt skal skærpes med 1/3 i forhold til den straf, der ellers ville blive udmålt. Det vil sige, at et forhold, der ellers ville blive straffet med 3 måneders fængsel, efter bestemmelsen skal straffes med 4 måneders fængsel.

Hvis der er tale om salg eller videreoverdragelse med henblik på senere salg af opioider, herunder heroin, vil strafskærpelsen skulle beregnes på baggrund af det skærpede strafniveau, der samtidig blev fastsat med lov nr. 724 af 20. juni 2025.

5.5.4. Salg eller videreoverdragelse af euforiserende stoffer i detailbutikker, herunder kiosker

Efter lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 2, nr. 4, der er trådt i kraft den 1. juli 2025, skal det indgå som en betydelig skærpende omstændighed, hvis salg eller vederlagsfri overdragelse med henblik på senere salg af euforiserende stoffer sker fra butikker, hvorfra der foregår detailsalg.

Bestemmelsen finder anvendelse, uanset om der er tale om et enkelt eller flere tilfælde af salg, ligesom bestemmelsen også omfatter besiddelse af euforiserende stoffer med henblik salg, jf. straffelovens § 21.

Formålet med bestemmelsen er at skærpe straffen i tilfælde, hvor der foretages salg eller vederlagsfri overdragelse af euforiserende stoffer fra detailbutikker, herunder kiosker.

Udtrykket ”butikker, hvorfra der foregår detailsalg” skal som udgangspunkt forstås i overensstemmelse med definitionen i lov om detailsalg fra butikker mv., jf. lovbekendtgørelse nr. 515 af 30. april 2019 med senere ændringer, således at udtrykket omfatter butikker, der udøver erhvervsmæssigt detailsalg af varer til forbrugere. Butikker, der sælger tjenesteydelser, er som

udgangspunkt ikke omfattet af bestemmelsen, medmindre der fra samme butik også sælges varer. Det kan f.eks. være en frisør, der primært sælger en tjenesteydelse, men hvor der også foregår salg af varer.

Ved "butik" forstås ethvert udsalgssted, jf. § 1, stk. 2, i lov om detailsalg fra butikker mv., således at udtrykket omfatter alle former for detailsalg, uanset om salget sker fra et midlertidigt eller et fast udsalgssted, og uanset om det foretages fra en butik, en bod eller en vogn, der kører rundt fra sted til sted. Også salg på markeder, udstillinger, messer mv. er omfattet. Det samme gælder internethandel og postordresalg.

Ved "detailsalg" forstås salg af varer direkte til forbrugere, hvorimod eksempelvis en gros-salg, dvs. salg af varer til andre næringsdrivende til videresalg eller forarbejdning, ikke er omfattet.

For at salg eller den vederlagsfrie overdragelse med henblik på senere salg omfattes af bestemmelsen, skal den sigtede have en tilknytning til detailbutikken, ligesom videreoverdragelsen eller besiddelsen skal finde sted i selve detailbutikken eller i umiddelbart nærhed heraf. Med "tilknytning" skal i den forbindelse forstås enten den, der udøver detailsalg i butik (dvs. indehaver eller forvalter), eller en ansat i butikken.

Det fremgår af forarbejderne, at hvis euforiserende stoffer besiddes eller gemmes uden for butikken, men hvor sagens øvrige omstændigheder afspejler, at besiddelsen er sket med henblik på videreoverdragelse i butikken, forudsættes det, at betingelserne i bestemmelsen er opfyldt.

Er forholdet omfattet af lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 2, nr. 4, er det helt klare udgangspunkt, at anklagemyndigheden skal nedlægge påstand om fængselsstraf. Det gælder uanset typen af det euforiserende stof, ligesom det også gælder i tilfælde, hvor straffen ellers ville have været bøde. Strafskærpelsen gælder desuden tilfælde, hvor forholdet i øvrigt henføres under straffelovens § 191.

Hvis forholdet også i øvrigt ville blive straffet med fængsel, følger det af forarbejderne til lov nr. 724 af 20. juni 2025, at straffen som udgangspunkt skal skærpes med 1/3 i forhold til den straf, der ellers ville blive udmålt. Det vil sige, at et forhold, der ellers ville blive straffet med 3 måneders fængsel, efter bestemmelsen skal straffes med 4 måneders fængsel.

Hvis der er tale om salg eller videreoverdragelse med henblik på senere salg af opioider, herunder heroin, vil strafskærpelsen skulle beregnes på baggrund af det skærpede strafniveau, der samtidig blev fastsat med lov nr. 724 af 20. juni 2025.

Der henvises i øvrigt til de specielle bemærkninger til § 1, nr. 5, i lovforslag nr. L 186 af 28. marts 2025.

Bemærk i øvrigt, at hvis betingelserne for strafskærpelse efter § 3, stk. 2, nr. 4, er opfyldt, vil der som udgangspunkt samtidig skulle nedlægges påstand om rettighedsfrakendelse og evt. påstand om opholdsforbud i medfør af lov om euforiserende stoffer § 3 d, jf. nedenfor under pkt. 5.9.

5.6. Strafpåstande ved besiddelse og indsmugling af euforiserende stoffer i fængsler mv.

Der er ikke i lov om euforiserende stoffer fastsat særlige regler for så vidt angår straffen for besiddelse af euforiserende stoffer hos indsatte i fængsler mv. I praksis anses det imidlertid for en skærpende omstændighed, at stofferne besiddes i et fængsel.

I bemærkningerne til lovforslaget (L 175 af 26. februar 2004, de almindelige bemærkninger, pkt. 2.3.1.) til lov nr. 445 af 9. juni 2004 om ændring af lov om euforiserende stoffer og straffuldbyrdelsesloven (Skærpet indsats mod narko mv.), forudsættes det i forhold til de indsatte i

Danmarks Fængslers institutioner, at de også – ud over en eventuel disciplinærstraf – tillige som udgangspunkt mindst straffes med bøde, såfremt de findes i besiddelse af ulovlige euforiserende stoffer. Det forudsættes samtidig, at straffen for indsattes mindre besiddelser af hash til eget forbrug, dvs. besiddelse af op til 10 gram, skal svare til den straf andre personer får, dvs. normalt bødestraf.

Der vil dog også i forhold til de indsatte i Danmarks Fængslers institutioner i særlige tilfælde kunne meddeles advarsel efter retsplejelovens § 722, stk. 1, nr. 7, eller § 900, ved førstegangsbesiddelse af op til 10 gram hash til eget forbrug, hvis det på baggrund af en konkret vurdering er mest formålstjenligt at anvende denne sanktion, og

- hensynet til en effektiv strafforfølgning tilsiger dette, eller
- anvendelse af bødestraf vil medføre administrativt besvær, der ikke står i rimeligt forhold til sagens beskaffenhed, jf. pkt. 2.2.1. ovenfor.

Derudover har Justitsministeriet præciseret overfor Rigsadvokaten, at bestemmelsen i lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 4, der trådte i kraft den 1. juli 2024, jf. nærmere under pkt. 2.2.2., også finder anvendelse i fængsler mv.

Det betyder, at advarsel (tiltalefrafald uden vilkår) skal meddeles for besiddelse af euforiserende stoffer til eget forbrug – også når dette sker i Danmarks Fængslers institutioner – når sociale forhold taler herfor, og besiddelsen af stoffet skyldes en stærk afhængighed af hårde euforiserende stoffer som følge af et længere og vedvarende misbrug heraf. Dette gælder også i gentagelsestilfælde og uanset stoftype, hvis betingelserne for meddelelse af advarsel i øvrigt er opfyldt, jf. nærmere ovenfor under pkt. 2.2.2.

Sager om indsattes besiddelse af euforiserende stoffer til eget brug anmeldes som udgangspunkt til politiet, der skal afgøre, om der skal rejses tiltale, eller om overtrædelsen undtagelsesvis kan afgøres med en advarsel.

For så vidt angår besiddelse i fængsler mv. af euforiserende stoffer, herunder hash, med henblik på videreoverdragelse er straffen fængsel. Det skal i forbindelse med strafudmålingen betragtes som en skærpende omstændighed, at forholdet er begået i et fængsel mv.

Indsmugling af selv små mængder euforiserende stoffer til eget eller andres forbrug i fængsler mv. straffes konsekvent med fængselsstraf. Det gælder både ved indsmugling af hash og af andre euforiserende stoffer.

5.7. Strafpåstande i sager om skunkvæksthuse

Anklagemyndighedens strafpåstand skal svare til strafpåstanden for salg mv. af den samme mængde hash, således at det beregnede udbytte af dyrkning af skunkplanter straffes på samme måde som den samme mængde hash. Der kan i den forbindelse henvises til Højesterets dom af 5. oktober 2016, U 2017.261H (AM2016.10.05H2) vedrørende strafudmålingen.

Der skal således ikke differentieres i strafpåstanden afhængig af cannabisplanternes styrke.

Der henvises til pkt. 2.5.2. om beregning af det skønnede marihuanaudbytte.

5.8. Anvendelse af samfundstjeneste

For så vidt angår anvendelse af samfundstjeneste henvises til Rigsadvokatmeddelelsen afsnittet omSamfundstjeneste. Det fremgår af pkt. 5.3.4. i dette afsnit, at lovændringen fra 2015 – lov nr. 152 af

18. februar 2015 (L 50 af 5. november 2014) – næppe har særlig betydning for anvendelsen af samfundstjeneste i sager om overtrædelse af lov om euforiserende stoffer. Anklagemyndigheden skal dog – ligesom i andre straffesager – være opmærksom på, om der efter en konkret vurdering kan være anledning til at anvende samfundstjeneste som alternativ til ubetinget fængsel.

I sager om overtrædelse af straffelovens § 191 er udgangspunktet ubetinget fængsel, jf. pkt. 5.2. i Rigsadvokatmeddelelsen afsnittet om Samfundstjeneste.

5.9. Rettighedsfrakendelse og opholdsforbud

5.9.1. Frakendelse af retten til at udøve/arbejde med detailsalg fra butikker

Efter lov om euforiserende stoffer § 3 d, stk. 1, kan den, der udøver detailsalg fra en butik eller er ansat i en sådan butik og som led heri overtræder lovgivningen om euforiserende stoffer ved salg eller anden videreoverdragelse af euforiserende stoffer, ved dom frakendes retten til at udøve detailsalg fra butikker og arbejde med detailsalg fra butikker.

Bestemmelsen blev indsat i lov om euforiserende stoffer ved lov af 724 af 20. juni 2025, der trådte i kraft den 1. juli 2025, og finder anvendelse på forhold, der er begået efter lovens ikrafttræden.

Bestemmelsen indebærer en videre adgang til rettighedsfrakendelse end efter straffelovens §§ 78-79, da det ikke skal påvises, at det udviste forhold begrunder en nærliggende fare for misbrug af stillingen, men alene at den person, der udøver detailsalg fra en butik eller er ansat i en sådan butik, som led heri overtræder lovgivningen om euforiserende stoffer.

Hvad der skal forstås ved ”detailsalg fra butik” mv. kan der henvises til pkt. 5.5.4. ovenfor.

Det vil afhænge af en konkret vurdering af sagens beviser, om den sigtede har haft den fornødne tilknytning til detailbutikken. Der vil i den forbindelse skulle lægges vægt på den pågældendes faktiske tilknytning til butikken og ikke kun på formelle forhold, f.eks. om den pågældende har en ansættelseskontrakt. Hvis den pågældende har en ansættelseskontrakt, er der dog en klar formodning for, at den pågældende har den fornødne tilknytning til butikken.

Ejer den rettighedsfrakendte person detailbutikken – eller andre detailbutikker – vil rettighedsfrakendelsen indebære, at den pågældende i den periode, hvor rettighedsfrakendelsen er gældende, vil være nødsaget til at lukke butikken, som forholdet blev begået i, og andre detailbutikker (eventuelt midlertidigt frem til et eventuelt salg), idet indehaverens fortsættelse af butikkens drift ville være i strid med rettighedsfrakendelsen. Dette vil skulle ske senest, når rettighedsfrakendelsen er endelig.

Det følger imidlertid af lov om euforiserende stoffer § 3 d, stk. 3, at straffelovens § 79, stk. 3 og 4, også finder anvendelse på rettighedsfrakendelser efter lov om euforiserende stoffer § 3 d, stk. 1.

Det betyder bl.a., at retten ved kendelse midlertidigt kan udelukke den pågældende fra at udøve virksomheden, indtil sagen er endeligt afgjort, ligesom det indebærer, at det ved dommen i sagen kan bestemmes, at anke ikke har opsættende virkning, jf. straffelovens § 79, stk. 4. Det er i forarbejderne forudsat, at der som udgangspunkt sker midlertidig rettighedsfrakendelse, hvis der er begrundet mistanke om, at den pågældende som led i detailvirksomhed har solgt eller i øvrigt videreoverdraget euforiserende stoffer, eller at der besiddes euforiserende stoffer i detailbutikken med henblik på salg

eller anden videreoverdragelse, jf. lovforslag nr. L 186 af 28. marts 2025 (de almindelige bemærkninger, pkt. 2.4.3.).

Rettighedsfrakendelse efter lov om euforiserende stoffer § 3 d, stk. 1, gælder for en periode på 1-5 år eller indtil videre, jf. straffelovens § 79, stk. 3.

Anklagemyndigheden skal i den forbindelse være opmærksom på, at det i forarbejderne et forudsat, at politiet og anklagemyndigheden under den strafferetlige forfølgning mod en indehaver, ansat mv. i en detailbutik for overtrædelse af lovgivningen om euforiserende stoffer så vidt muligt søger den pågældende frakendt retten til at drive detailforretning, hvis betingelserne for rettighedsfrakendelse vurderes at være opfyldt.

Overtrædelse af en rettighedsfrakendelse efter § 3 d, stk. 1, kan efter straffelovens § 131 straffes med fængsel indtil 6 måneder.

5.9.2. Opholdsforbud

Efter lov om euforiserende stoffer § 3 d, stk. 2, kan den, der frakendes rettigheder i medfør af lov om euforiserende stoffer § 3 d, stk. 1, ved dom gives et forbud mod at opholde sig i eller i umiddelbar nærhed af en bestemt butik eller flere bestemte butikker, hvorfra der foregår detailsalg, hvis det findes påkrævet for at sikre, at rettighedsfrakendelsen efterleves.

Ved "ophold" skal forstås enhver fysisk tilstedeværelse inden for det pågældende område, herunder at passere igennem området og ophold i butikken. Et opholdsforbud indebærer således, at den blotte tilstedeværelse i det pågældende område uden politiets tilladelse vil udgøre en overtrædelse, også selv om der er tale om helt kortvarige ophold.

Opholdsforbuddet vil skulle vedrøre en bestemt butik eller flere bestemte butikker, hvorfra der foregår detailsalg. Der vil kunne være tale om den detailbutik, hvor den overtrædelse, der gav anledning til rettighedsfrakendelsen, fandt sted. Der vil imidlertid også kunne være tale om en anden detailbutik, f.eks. hvis den pågældende overtræder rettighedsfrakendelsen i en anden detailbutik.

Det er forudsat i forarbejderne, at opholdsforbuddet fastsættes til den pågældende butiks lokaler og eventuelt et umiddelbart omkringliggende område, der vurderes påkrævet for at sikre efterlevelse af rettighedsfrakendelsen, jf. lovforslag nr. L 186 af 28. marts 2025 (de specielle bemærkninger til § 1, nr. 6). Forbuddet vil f.eks. kunne defineres til en konkret vej eller en afgrænset del af en vej, f.eks. mellem to kryds. Opholdsforbuddet vil f.eks. også kunne defineres til det område, der ligger inden for en radius på et antal meter (f.eks. 100 meter) til den pågældende butik.

Er den dømte forud for dommen bosiddende i området, forudsættes opholdsforbuddet afgrænset, så den dømte ikke skal flytte fra sin bopæl. Opholdsforbuddet vil i sådanne tilfælde kunne fastsættes således, at det ikke omfatter boligen, men udelukkende selve butikkens lokaler. Hvis den pågældende er under 18 år, skal der ved den geografiske udstrækning af opholdsforbuddet endvidere tages hensyn til, at den dømte – så længe denne ikke er fyldt 18 år – vil kunne færdes og opholde sig, hvor forældremyndighedsindehaverne har bopæl. Generelt er det i forarbejderne forudsat, at der i forbindelse med afgrænsningen af opholdsforbuddet er taget hensyn til den pågældendes privat- og familieliv.

Påstand om opholdsforbud vil navnlig skulle nedlægges i tilfælde, hvor den pågældende er tidligere straffet for overtrædelse af lovgivningen om euforiserende stoffer som led i salg fra butik, eller hvis pågældende straffes for overtrædelse af en rettighedsfrakendelse i medfør af lov om euforiserende stoffer § 3 d, stk. 1. Det bemærkes i den forbindelse, at opholdsforbud også vil kunne gives efter den

sag, der gav anledning til rettighedsfrakendelsen, f.eks. i forbindelse med en sag om overtrædelse af straffelovens § 131.

Bliver den pågældende ved med at udøve en virksomhed, til hvilken retten er ham frakendt i medfør af lov om euforiserende stoffer § 3 d, stk. 1, er det forudsat i forarbejderne, at politiet og anklagemyndigheden – medmindre den pågældende er varetægtsfængslet – nedlægger påstand om midlertidigt opholdsforbud efter § 3 d, stk. 3, jf. straffelovens § 79, stk. 4, indtil sagen er endeligt afgjort.

Et opholdsforbud gælder i en periode på 1-5 år eller indtil videre, jf. straffelovens § 79, stk. 3. Varigheden af opholdsforbuddet og rettighedsfrakendelsen kan være den samme, hvis omstændighederne tilsiger det, men et opholdsforbud forudsættes kun opretholdt så længe, den pågældende er rettighedsfrakendt efter lov om euforiserende stoffer § 3 d, stk. 1. Opholdsforbud forudsættes endvidere kun opretholdt, så længe der udøves detailsalg det pågældende sted.

I medfør af lov om euforiserende stoffer § 3 d, stk. 4, kan politiet meddele tilladelse til færden eller ophold i et område omfattet af et opholdsforbud, hvis det af særlige grunde må anses for beføjet. Se nærmere herom i bekendtgørelse nr. 816 af 23. juni 2025 om tilladelsesordning for personer med opholdsforbud efter § 3 d, stk. 2, i lov om euforiserende stoffer.

Tilladelsesordningen forudsættes i forarbejderne administreret restriktivt. Der vil imidlertid kunne være særlige tilfælde, hvor en person, der er idømt et opholdsforbud, har et særligt anerkendelsesværdigt formål med at færdes eller opholde sig i et område, som forbuddet vedrører. Som udgangspunkt meddeles tilladelse kun, når Danmarks internationale forpligtelser, herunder Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, tilsiger det, eller når det vil være nødvendigt for, at den dømte kan opfylde visse lovbestemte pligter eller overdrage butikken.

Overtrædelse af et opholdsforbud straffes med fængsel indtil 2 år, jf. lov om euforiserende stoffer § 3 d, stk. 5. Der vil således ikke kunne idømmes bøde for overtrædelse af et opholdsforbud. Straffen forudsættes i førstegangstilfælde udmålt til 30 dages ubetinget fængsel, jf. lovforslag nr. L 186 af 28. marts 2025 (de specielle bemærkninger til § 1, nr. 6).

5.10. Konfiskation af ulovlige euforiserende stoffer, redskaber og udbytte

Straffelovens §§ 75-77 a indeholder bestemmelser om konfiskation. De almindelige betingelser for konfiskation af udbytte og genstande fremgår af § 75, mens § 76 bestemmer, hos hvem konfiskation kan finde sted. Herudover kan der efter straffelovens § 76 a ske konfiskation af udbytte fra ikke-identificeret kriminalitet.

5.10.1. Konfiskation af ulovlige euforiserende stoffer og redskaber

Findes nogen i besiddelse af ulovlige euforiserende stoffer, skal stofferne søges beslaglagt og konfiskeret, jf. straffelovens § 75, stk. 2. Det samme gælder redskaber, der benyttes til indtagelse af euforiserende stoffer, f.eks. en hashpibe, eller redskaber, der benyttes til at fordele euforiserende stoffer, f.eks. en vægt eller poser til opbevaring af euforiserende stoffer (”pølsemandsposer”).

I medfør af § 1, nr. 4, i bekendtgørelse nr. 1297 af 18. november 2010 kan der i sager, hvor der ikke bliver spørgsmål om højere straf end bøde, vedtages udenretlig konfiskation af euforiserende stoffer,

som sigtede ikke lovligt er i besiddelse af, samt genstande, der benyttes eller er bestemt til at benyttes ved indtagelse eller fordeling af sådanne stoffer.

Efter straffelovens § 76, stk. 1, kan konfiskation af bl.a. de i § 75, stk. 2, nævnte genstande ske hos den, der er ansvarlig for lovovertrædelsen, og hos den, på hvis vegne han eller hun har handlet.

5.10.2. Konfiskation af udbytte

Udbytte ved en strafbar handling eller et hertil svarende beløb kan helt eller delvis konfiskeres i medfør af straffelovens § 75, stk. 1.

Dette indebærer, at der påstås konfiskation af salgssummen i medfør af § 75, stk. 1, såfremt salgssummen for stoffet helt eller delvis er i behold. Hvis dette ikke er tilfældet, påstås konfiskation af et beløb, der svarer til udbyttet.

Udgangspunktet for beregningen af udbyttet er det beløb, som er kommet ind ved salget, med fradrag af indkøbsprisen. Omkostninger forbundet med salget, herunder betaling af personer for medvirken ved salget, fradrages ikke.

Hvis der ikke foreligger præcise oplysninger om indkøbspris og salgspris, påstås konfiskation af et skønsmæssigt beløb, der med sikkerhed må antages at dække fortjenesten, jf. § 75, stk. 1, 2. pkt. Konfiskation efter denne bestemmelse kan kun ske af udbytte, som tiltalte har opnået ved den overtrædelse, som han eller hun findes skyldig i, jf. nedenfor om straffelovens § 76 a vedrørende konfiskation af udbytte fra ikke-identificeret kriminalitet.

Det beløb, der påstås konfiskeret, anføres i anklageskriftet.

I forhold med flere gerningsmænd må anklagemyndigheden på grundlag af et skøn foretage en fordeling, eventuelt ligedeling, og nedlægge konfiskationspåstand over for hver enkelt af de tiltalte, idet der ikke er adgang til at idømme flere tiltalte solidarisk konfiskation, jf. § 76, stk. 1, og U.1993.48H og U.2006.171H.

5.10.3. Anvendelsen af udenretlig konfiskation

Udenretlig konfiskation af pengeudbytte indvundet ved en strafbar handling kan ske i sager, hvor der ikke bliver spørgsmål om højere straf end bøde, jf. § 2 i bekendtgørelse nr. 1297 af 18. november 2010.

5.10.4. Udbyttekonfiskation efter straffelovens § 76 a

Efter straffelovens § 76, stk. 1, kan konfiskation efter § 75, stk. 1, ske hos den, hvem udbyttet er tilfaldet umiddelbart ved den strafbare handling.

Bestemmelsen har til formål at øge mulighederne for konfiskation af udbytte ved kriminalitet, således at det i visse tilfælde er tiltalte, der skal bevise eller sandsynliggøre, at pågældendes formue ikke stammer fra en lovovertrædelse.

Der findes en omfattende praksis vedrørende anvendelsen af straffelovens § 76 a. For så vidt angår den nedre beløbsmæssige grænse for konfiskation efter bestemmelsen bemærkes, at Østre Landsret i U 2005.1757H afviste konfiskation af 5.000 kr. hos T og konfiskation af 4.500 kr. og en guldhalskæde

hos B under henvisning til forarbejderne til straffelovens § 76 a. Spørgsmålet om konfiskation indgik ikke i Højesterets behandling af sagen.

Særlig vedrørende konfiskation af formuegoder bemærkes, at anklagemyndigheden ved beslaglæggelse af fast ejendom, herunder andelsboliger, og biler med henblik på konfiskation skal sørge for, at beslaglæggelsen tinglyses, jf. herved retsplejelovens § 807, stk. 4.

Bestemmelsen i § 76 a blev indsat i straffeloven ved lov nr. 411 af 10. juni 1997 om ændring af straffeloven, retsplejeloven og våbenloven (Styrkelse af politiets muligheder for at efterforske alvorlig kriminalitet, konfiskation, øget vidnebeskyttelse og skærpelse af straffen for våbenbesiddelse mv.).

5.10.5. Særskilt hjemmel til konfiskation af et motordrevet køretøj

5.10.5.1. Konfiskation af køretøj, når ejer har anvendt dette i forbindelse med overtrædelse af lovgivningen om euforiserende stoffer

Det følger af lov om euforiserende stoffer § 3 c, stk. 1, der blev indført med lov nr. 724 af 20. juni 2025, at hvis der ved en grov overtrædelse af lovgivningen om euforiserende stoffer er anvendt et motordrevet køretøj, kan køretøjet konfiskeres. Dette gælder også, hvis ejeren har medvirket til overtrædelsen.

Bestemmelsen blev indført ved lov nr. 724 af 20. juni 2025, der trådte i kraft den 1. juli 2025, og finder anvendelse på overtrædelser begået efter lovens ikrafttræden. Straffelovens regler om konfiskation finder tilsvarende anvendelse på forhold omfattet af lov om euforiserende stoffer § 3 c, jf. bestemmelsens stk. 6.

Ved et motordrevet køretøj forstås biler, motorcykler, knallerter, cykler med motor, motoriserede løbehjul og andre lignende motoriserede transportmiler. Definitionen af et motordrevet køretøj skal forstås bredere end i færdselsloven, jf. lovforslag nr. L 186 af 28. marts 2025, de specielle bemærkninger til § 1, nr. 6.

Det er en forudsætning for konfiskation efter bestemmelsen, at køretøjet har været anvendt i forbindelse med overtrædelsen. Det vil således ikke være alle grove overtrædelser af lovgivningen om euforiserende stoffer, der medfører konfiskation af den dømtes køretøj. Det vil imidlertid ikke være en forudsætning for konfiskation, at dette er nødvendigt for at forebygge yderligere lovovertrædelser.

Et køretøj vil bl.a. være anvendt ved overtrædelsen, hvis gerningspersonen videreoverdrager euforiserende stoffer fra køretøjet, forestår udkørende salg af euforiserende stoffer eller opbevarer mængder af euforiserende stoffer i køretøjet med henblik på salg. Det samme vil være tilfældet, hvis euforiserende stoffer transporteres i køretøjet, f.eks. ved indsmugling over grænsen.

I forhold til forholdets grovhed fremgår det af forarbejderne, at der navnlig tænkes på de skærpende omstændigheder, der er nævnt i lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 2. Det vil sige gentagne tilfælde af salg af et særlig farligt eller skadeligt stof, jf. § 3, stk. 2, nr. 1, salg eller vederlagsfri overdragelse på restaurationer, herunder diskoteker, eller ved koncerter eller musikfestivaler, samt andre arrangementer, hvor det typisk hovedsagelig er børn eller unge mennesker, der deltager, jf. § 3, stk. 2, nr. 2, salg eller vederlagsfri overdragelse med henblik på senere salg via sociale medier, jf. § 3, stk. 2, nr. 3, eller i detailbutikker, jf. § 3, stk. 2, nr. 4.

Hvorvidt der kan ske konfiskation af køretøjet vil bero på en konkret proportionalitetsvurdering.

I vurderingen vil bl.a. køretøjets værdi, strafniveauet for overtrædelsen, og hvordan køretøjet blev anvendt til overtrædelsen, kunne indgå. Der vil også kunne lægges vægt på, at overtrædelsen har en organiseret karakter, herunder tilfælde hvor det euforisende stof leveres efter at være bestilt på f.eks. et socialt medie. I vurderingen vil det også kunne indgå, om den pågældende er tidligere straffet for overtrædelse af lovgivningen om euforiserende stoffer.

Køretøjets værdi har også en betydning for, om der kan ske konfiskation eller ej. Har køretøjet en meget høj værdi, vil der som udgangspunkt skulle være tale om en grovere overtrædelse, end hvis køretøjet har en lavere værdi. At et køretøj i almindelighed har en høj værdi, er ikke i sig selv til hinder for, at der kan ske konfiskation. Er der tale om et køretøj af mindre værdi (f.eks. en knallert, en cykel med motor eller et motoriseret løbehjul) forudsættes det i forarbejderne, at der sker konfiskation af køretøjet, hvis ejeren har anvendt køretøjet i forbindelse med en grov overtrædelse af lovgivningen om euforiserende stoffer.

Konfiskation skal dog ikke ske, hvis dette vil være uforholdsmæssigt indgribende. I forarbejderne nævnes som eksempel, at konfiskation af en specialindrettet handicapbil eller et køretøj, som anvendes til transport af f.eks. ejerens barn, der har et handicap eller lider af behandlingskrævende sygdom, og hvor det pågældende køretøj udgør eneste transportmulighed, efter omstændighederne vil være uforholdsmæssigt indgribende. Der kan bl.a. henvises til U.2013.978Ø, hvor landsretten fandt, at der forelå særlige grunde, der undtagelsesvist talte imod konfiskation af tiltaltes køretøj. Landsretten foretog en samlet vurdering af sagens omstændigheder, herunder tiltaltes sociale og familiemæssige forhold, idet tiltalte var bosat afsides og således var afhængig af sit køretøj for bl.a. at kunne hente sine tre særligt plejekrævende børn.

Er der tale om en overtrædelse af straffelovens § 191, skal konfiskation af køretøjet ske, medmindre særlige grunde undtagelsesvis taler imod, jf. § 3 c, stk. 2.

Der henvises i øvrigt til lovforslag nr. L 186 af 28. marts 2025, de specielle bemærkninger til § 1, nr. 6.

5.10.5.2. Konfiskation af tredjemands køretøj

Det følger af lov om euforiserende stoffer § 3 c, stk. 3, at et køretøj ligeledes kan konfiskeres hos tredjemand, hvis ejeren vidste eller burde vide, at køretøjet ville blive anvendt i forbindelse med en grov overtrædelse af lovgivningen af euforiserende stoffer, og konfiskation ikke må anses for at være uforholdsmæssigt indgribende. Bestemmelsen indebærer, at der også kan ske konfiskation af køretøjet, som gerningspersonen f.eks. har lånt eller leaset, hvis betingelserne i øvrigt vurderes at være opfyldt.

Bestemmelsen er indført ved lov nr. 724 af 20. juni 2025, der trådte i kraft den 1. juli 2025, og finder anvendelse på overtrædelser begået efter lovens ikrafttræden, forudsat at aftalen om leasing mv. også er indgået *efter* lovens ikrafttræden, jf. lov nr. 724 af 20. juni 2025 § 2, stk. 2. Det påhviler ejeren at godtgøre, at der var indgået en aftale om leasing eller lignende inden lovens ikrafttræden.

Ejeren vil navnlig kunne anses for at vide eller burde vide, at køretøjet ville blive anvendt ved en grov overtrædelse af lovgivningen om euforiserende stoffer, hvis politiet forud for overtrædelsen har underrettet ejeren om, at en person har anvendt ejerens køretøj i forbindelse med en tidligere overtrædelse af lovgivningen om euforiserende stoffer, og den senere overtrædelse har en tilstrækkelig sammenhæng med det forhold, som ejeren tidligere er blevet underrettet om.

Der skal ved vurderingen af overtrædelsernes sammenhæng bl.a. lægges vægt på, om overtrædelserne er begået af den samme person eller personer med tilknytning til hinanden, herunder medlemmer af samme gruppering, familie eller lignende.

Den nødvendige sammenhæng mellem overtrædelserne vil efter omstændighederne også kunne være til stede, selv om der er tale om forskellige køretøjer, hvis ejeren lånte eller leasede et køretøj til føreren, selv om ejeren forinden var blevet underrettet om, at føreren havde anvendt et andet af ejerens køretøjer i forbindelse med en grov overtrædelse af lovgivningen om euforiserende stoffer.

Tredjemandskonfiskation forudsætter således som udgangspunkt, at ejeren forinden er blevet underrettet om, at ejerens køretøj er blevet anvendt ved en grov overtrædelse af lovgivningen om euforiserende stoffer. Ejeren vil derfor som udgangspunkt have mulighed for at reagere på denne underretning og indrette sig efter dette, herunder opsige en eventuel aftale med føreren om brug af køretøjet.

Uden for tilfælde, hvor der er foretaget underretning, vil der dog også efter omstændighederne kunne ske tredjemandskonfiskation, hvis det kan bevises, at ejeren vidste eller burde vide, at køretøjet ville blive anvendt ved en grov overtrædelse af lovgivningen om euforiserende stoffer, og dette ikke i øvrigt må anses for uforholdsmæssigt indgribende. En sådan viden vil f.eks. kunne lægges til grund, hvis ejeren er et nærtstående familiemedlem, der kender til førerens tidligere grove overtrædelser af lovgivningen om euforiserende stoffer.

Det fremgår af forarbejderne til lov nr. 724 af 20. juni 2025, at hvis ejeren tidligere har fået en underretning som nævnt ovenfor, vil konfiskation som det helt klare udgangspunkt ikke være uforholdsmæssigt indgribende, idet ejeren har haft mulighed for at indrette sig herefter, jf. lovforslag nr. L 186 af 28. marts 2025 (de specielle bemærkninger til § 1, nr. 6).

Underretning af ejeren af køretøjet foretages af politiet og kan ske fra det tidspunkt, hvor en person er blevet sigtet for en grov overtrædelse af lovgivningen om euforiserende stoffer, hvor køretøjet er blevet anvendt, jf. lov om euforiserende stoffer § 3 c, stk. 4. Ejeren bør samtidig vejledes om adgangen til at få beskikket en forsvarer, jf. nedenfor.

Det er forudsat i forarbejderne til lov nr. 724 af 20. juni 2025, at retspraksis om tredjemandskonfiskation i medfør af færdselslovens § 133 a, stk. 2, efter omstændighederne også kan anvendes i forhold til tredjemandskonfiskation efter lov om euforiserende stoffer § 3 c, stk. 3.

5.10.5.2.1. Ejerens adgang til domstolsprøvelse ved konfiskation fra tredjemand

I sager om tredjemandskonfiskation efter lov om euforiserende stoffer § 3 c, stk. 3, skal retten efter begæring beskikke en forsvarer for køretøjets ejer, jf. lov om euforiserende stoffer § 3 c, stk. 5.

Forsvareren skal bistå ejeren i forhold til spørgsmålet om, hvorvidt ejeren vidste eller burde vide, at køretøjet ville blive anvendt i forbindelse med en grov overtrædelse af lovgivningen om euforiserende stoffer, og hvorvidt konfiskationen er uforholdsmæssigt indgribende. Køretøjets ejer skal vejledes om adgangen til forsvarerbeskikkelse.

Den beskikkede forsvarer har som udgangspunkt samme rettigheder og forpligtelser som tiltaltes forsvarer, jf. retsplejelovens kapitel 66.

Dog er den beskikkede forsvarers rettigheder og forpligtelser begrænset til spørgsmålet vedrørende konfiskation i medfør af lov om euforiserende stoffer § 3 c, stk. 3, hvorfor forsvareren alene er

forpligtet til at være til stede under hovedforhandlingen, når spørgsmålet om konfiskation behandles. Derudover har forsvareren alene adgang ret til at gøre sig bekendt med det materiale, der vedrører spørgsmålet om konfiskation af køretøjet. Retsplejelovens § 729 c vil efter omstændighederne kunne anvendes.

6. Efter dom

6.1. Domme til Vidensbasen

Generelt bedes anklageren overveje, om dommen er egnet til at indgå i Anklagemyndighedens Vidensbase.

Vidensbasen skal dels indeholde afgørelser, som afspejler strafniveauet, praksis for rettighedsfrakendelse og andre retsfølger mv., dels afgørelser af mere principiel karakter, hvor der er taget stilling til et eller flere uafklarede spørgsmål i relation til bestemmelsernes anvendelsesområde, fortolkning mv.

En afgørelse kan også have generel betydning, hvis den f.eks. indeholder en sagkyndig erklæring eller anden faglig udtalelse, som vil være anvendelig i andre sager.

Domme til Vidensbasen sendes på mail til videnseneheden@ankl.dk med en kort begrundelse for indstillingen. Domme til Vidensbasen skal være endelige.

6.1.1. Indberetningsordning vedrørende domme afgjort efter lovændringerne den 1. juli 2025

Anklagemyndigheden har iværksat en indberetningsordning vedrørende landsretsdomme og endelige byretsdomme, som er afgjort på baggrund af ændringerne, der blev indført med lov nr. 724 af 20. juni 2025, der trådte i kraft den 1. juli 2025. Indberetningsordningen skal sikre, at relevante domme deles i Anklagemyndighedens Vidensbase.

Følgende domme er omfattet af indberetningsordningen:

a. domme vedr. strafskærpelse for videreoverdragelse af heroin,
b. domme vedr. opioider (særligt piller, men også gerne afgørelser vedr. næsespray, plastre eller lignende),
c. domme vedr. videreoverdragelse af euforiserende stoffer i detailforretninger, herunder kiosker, eller via sociale medier,
d. domme, hvor der er idømt rettighedsfrakendelse og/eller opholdsforbud og
e. domme, hvor der er idømt konfiskation af køretøjer (indledningsvis også eventuelle kendelser om opretholdelse af beslaglæggelse).

Politikredsene skal sende endelige byretsdomme til statsadvokaten med en kort indstilling.

Statsadvokaterne indsender dommene til Rigsadvokaten. Statsadvokaterne skal indsende landsretsdomme til Rigsadvokaten.

Indberetningsordningen vedrørende byretsdomme gælder foreløbig indtil den 1. juli 2026.

Indberetningsordningen vedrørende landsretsdomme gælder indtil videre.

7. Love og forarbejder

Straffeloven:

Seneste lovbekendtgørelse

- Lovbekendtgørelse nr. 434 af 25. april 2024 af straffeloven

Relevante ændringslove og forarbejder

- Lov nr. 218 af 31. marts 2004 om ændring af straffeloven og retsplejeloven (Ændring af strafferammer og bestemmelser om straffastsættelse mv.) (L 99 af 26. november 2003)
- Lov nr. 152 af 18. februar 2015 om ændring af straffeloven og lov om fuldbyrdelse af straf (Samfundstjeneste mv.) (L 50 af 5. november 2014)
- Lov nr. 411 af 10. juni 1997 om ændring af straffeloven, retsplejeloven og våbenloven (Styrkelse af politiets muligheder for at efterforske alvorlig kriminalitet, konfiskation, øget vidnebeskyttelse og skærpelse af straffen for våbenbesiddelse mv.) (L 98 af 28. november 1996)

Lov om euforiserende stoffer:

Seneste hovedlov og lovbekendtgørelse

- Lov nr. 169 af 24. maj 1955 om euforiserende stoffer
- Lovbekendtgørelse nr. 1334 af 9. december 2019 af lov om euforiserende stoffer

Relevante ændringslove og forarbejder

- Lov nr. 724 af 20. juni 2025 om ændring af lov om euforiserende stoffer (Skærpet indsats mod narkotikakriminalitet, herunder opioider)
- Lov nr. 667 af 11. juni 2024 om ændring af lov om euforiserende stoffer (Tydeliggørelse af advarselsreglen og ændring af ordningen om fritagelse fra strafforfølgning i tilknytning til stofindtagelsesrum) (L 179 af 30. april 2024)
- Lov nr. 382 af 27. april 2016 om ændring af lov om euforiserende stoffer (Assisteret stofindtagelse i stofindtagelsesrum) (L 112 af 28. januar 2016)
- Lov nr. 606 af 18. juni 2012 om ændring af lov om euforiserende stoffer (stofindtagelsesrum) (L 185 af 9. maj 2012)
- Lov nr. 535 af 17. juni 2008 om ændring af lov om euforiserende stoffer (Ordination af heroin som led i lægelig behandling af stofmisbrugere) (L 138 af 27. marts 2008)
- Lov nr. 526 af 6. juni 2007 om ændring af lov om euforiserende stoffer (Højere bøder i narkosager) (L 201 af 28. marts 2007)
- Lov nr. 445 af 9. juni 2004 om ændring af lov om euforiserende stoffer og straffuldbyrdelsesloven (Skærpet indsats mod narko mv.) (L 175 af 26. februar 2004)
- Lov nr. 1054 af 11. december 1996 om ændring af lov om euforiserende stoffer (Strafskærpelse ved gentagen handel med hårde stoffer) (L 23 af 3. oktober 1996)

Relevante bekendtgørelser:

- Bekendtgørelse nr. 816 af 23. juni 2025 om tilladelsesordning for personer med opholdsforbud efter § 3 d, stk. 2, i lov om euforiserende stoffer
- Bekendtgørelse nr. 405 af 26. marts 2026 om euforiserende stoffer
- Bekendtgørelse nr. 972 af 28. juni 2016 om stofindtagelsesrum

Bilag

Bilag 1: Vejledende strafpositioner mv. for overtrædelser af lovgivningen om euforiserende stoffer begået før den 1. juli 2025

Skema 1: Mængder indtil det angivne nedenfor anses som udgangspunkt som bestemt til eget forbrug:

Hash, cannabisholdige produkter, syntetiske- og semisyntetiske cannabinoider	10 gram
Marihuana	50 gram
Hampeplanter	100 gram
Khat	3 kilo
Heroin/Kokain/ Morfinbase	0,2 gram
Råopium	1,0 gram
Amfetamin	0,5 gram
Lægemiddeltabletter	10 stk.
Morfinpiller	5 stk.
Ecstasypiller	1 – 2 stk.

Skema 2: Følgende mængder og derover anses som udgangspunkt for omfattet af straffelovens § 191:

Hash, cannabisholdige produkter, syntetiske- og semisyntetiske cannabinoider	Ca. 10 kg
Marihuana	Ca. 10-15 kg
Khat[1)]	Ca. 500 kilo

Råopium	Ca. 500 gram
Morfinbase	Ca. 100 gram
Heroin	Ca. 25 gram
Kokain	Ca. 25 gram
Amfetamin	Ca. 50 gram
Ecstasy	Ca. 150-200 tabletter
Centralstimulerende piller	Ca. 5000 stk.
Stimulerende lægemidler	Ca. 5000 stk.
Beroligende lægemidler	Ca. 5000 stk.
Smertestillende lægemidler	Ca. 3000 stk.

Skema 3: Følgende mængder og derover anses som udgangspunkt for omfattet af straffelovens § 191, stk. 1, 2. pkt.:

Heroin/kokain:	Ca. 1,3-1,5 kilo
Amfetamin:	Ca. 2 kilo
Ecstasy:	Ca. 2 kilo svarende til 8.000 piller

Skema 4: Følgende bødepåstande anvendes i sager om besiddelse af euforiserende stoffer til eget forbrug:

Stofnavn	**Stofmængde**	**1.gangs-tilfælde**	**2.gangs-tilfælde (+ 50 pct.)**	**3.gangs-tilfælde og senere (+ 100 pct.)**
Hash, cannabisholdige produkter,	– 9,9 gram	2.000 kr.	3.000 kr.	4.000 kr.

Stofnavn	Stofmængde	1.gangs-tilfælde	2.gangs-tilfælde (+ 50 pct.)	3.gangs-tilfælde og senere (+ 100 pct.)
syntetiske- og semisyntetiske cannabinoider				
	10 – 49,9 gram	3.000 kr.	4.500 kr.	6.000 kr.
	50 – 99,9 gram	5.000 kr.	7.500 kr.	10.000 kr.
Marihuana	– 49,9 gram	2.000 kr.	3.000 kr.	4.000 kr.
	50 – 249,9 gram	3.000 kr.	4.500 kr.	6.000 kr.
	250 – 499,9 gram	5.000 kr.	7.500 kr.	10.000 kr.
Hampeplanter	– 99,9 gram	2.000 kr.	3.000 kr.	4.000 kr.
	100 – 249,9 gram	3.000 kr.	4.500 kr.	6.000 kr.
	250 – 999,9 gram	5.000 kr.	7.500 kr.	10.000 kr.
Khat[2)]	– 999 gram	2.000 kr.	3.000 kr.	4.000 kr.
	1.000 – 1.999 gram	3.000 kr.	4.500 kr.	6.000 kr.
	2.000 – 2.999 gram	5.000 kr.	7.500 kr.	10.000 kr.
Heroin	– 0,9 gram	3.000 kr.	4.500 kr.	6.000 kr.
	1 – 2,9 gram	6.000 kr.	9.000 kr.	12.000 kr.
	3 – 4,9 gram	8.000 kr.	12.000 kr.	16.000 kr.
LSD	– 9 dosis	3.000 kr.	4.500 kr.	6.000 kr.

Stofnavn	Stofmængde	1.gangs-tilfælde	2.gangs-tilfælde (+ 50 pct.)	3.gangs-tilfælde og senere (+ 100 pct.)
	10 – 19 dosis	6.000 kr.	9.000 kr.	12.000 kr.
	20 – 49 dosis	8.000 kr.	12.000 kr.	16.000 kr.
Amfetamin	– 0,9 gram	3.000 kr.	4.500 kr.	6.000 kr.
	1 – 2,9 gram	6.000 kr.	9.000 kr.	12.000 kr.
	3 – 4,9 gram	8.000 kr.	12.000 kr.	16.000 kr.
Kokain	– 0,9 gram	3.000 kr.	4.500 kr.	6.000 kr.
	1 – 2,9 gram	6.000 kr.	9.000 kr.	12.000 kr.
	3 – 4,9 gram	8.000 kr.	12.000 kr.	16.000 kr.
Ecstasy	– 3 tabletter	3.000 kr.	4.500 kr.	6.000 kr.
	4 – 11 tabletter	6.000 kr.	9.000 kr.	12.000 kr.
	12 – 19 tabletter	8.000 kr.	12.000 kr.	16.000 kr.
Morfinbase og -klorid	– 0,9 gram	3.000 kr.	4.500 kr.	6.000 kr.
	1 – 2,9 gram	6.000 kr.	9.000 kr.	12.000 kr.
	3 – 4,9 gram	8.000 kr.	12.000 kr.	16.000 kr.
Morfinpille	– 9 tabletter	3.000 kr.	4.500 kr.	6.000 kr.
	10 – 29 tabletter	6.000 kr.	9.000 kr.	12.000 kr.
	30 – 49 tabletter	8.000 kr.	12.000 kr.	16.000 kr.

Stofnavn	Stofmængde	1.gangs-tilfælde	2.gangs-tilfælde (+ 50 pct.)	3.gangs-tilfælde og senere (+ 100 pct.)
Råopium	– 0,9 gram	3.000 kr.	4.500 kr.	6.000 kr.
	1 – 2,9 gram	6.000 kr.	9.000 kr.	12.000 kr.
	3 – 4,9 gram	8.000 kr.	12.000 kr.	16.000 kr.
Lægemidler bl.a. Stesolid, Metadon og Ketogan	– 49 tabletter	3.000 kr.	4.500 kr.	6.000 kr.
	50 – 99 tabletter	6.000 kr.	9.000 kr.	12.000 kr.

[2)] Rigsadvokaten afgav i foråret 2011 en udtalelse til Justitsministeriet om strafniveauet i sager om khat. I udtalelsen har Rigsadvokaten på baggrund af bl.a. undersøgelser af retspraksis samt en udtalelse fra Styrelsen for Patientsikkerhed fastsat grænsen for, hvornår der er tale om besiddelse af khat til eget forbrug, til 2.999 gram. Retningslinjerne for khat trådte i kraft den 1. september 2011. Rigsadvokatens udtalelse om strafniveauet i sager vedrørende khat, 2011, kan findes i Vidensbasen.

Skema 5: Strafpåstande ved salg af små mængder særligt farligt eller skadeligt stof

1. gangstilfælde:	
1-2 handler:	10 dages fængsel
3-4 handler:	14-20 dages fængsel
5-10 handler:	30-60 dages fængsel
11 handler og derover:	mindst 3 måneders fængsel
2. gangstilfælde:	
1-2 handler:	30-60 dages fængsel

3 handler:	3 måneders fængsel
4 handler eller derover:	mindst 4 måneders fængsel
3. gangstilfælde eller derover:	
1 handel:	mindst 4 måneders fængsel

Skema 6: Oversigtsskema over omtrentlige strafniveauer for udvalgte mængder af heroin, kokain, amfetamin, hash og khat

Stoftype	**Mængde**	**Strafniveau**
Heroin	100 gram	Ca. 1 år
	1 kilo	Ca. 5 år
	2 kilo	Ca. 6-7 år
Kokain	100 gram	Ca. 1 år
	1 kilo	Ca. 5 år
	2 kilo	Ca. 6 år
Amfetamin	100 gram	Ca. 6-8 mdr.
	1 kilo	Ca. 3 år
	2 kilo	Ca. 5 år
Hash, cannabisholdige produkter, syntetiske- og semisyntetiske cannabinoider	10 kilo	Ca. 10 mdr.-1 år
	100 kilo	Ca. 2 år og 6 mdr.
Khat[3)]	500 kilo	Ca. 4-6 mdr.
	1.000 kilo	Ca. 7-8 mdr.

[3)] Rigsadvokaten afgav i foråret 2011 en udtalelse til Justitsministeriet om strafniveauet i sager om khat. Retningslinjerne for khat trådte i kraft den 1. september 2011. Rigsadvokatens udtalelse om strafniveauet i sager vedrørende khat, 2011, kan findes i Vidensbasen.

Bilag 2: Sundhedsfaglig vurdering af skadevirkning og farlighed af euforiserende stoffer

Konsensusvurdering Institut for Retsmedicin, Aarhus Universitet, Retsmedicinsk Institut, Odense Universitet, Retsmedicinsk Institut, Københavns Universitet af den 23. juni 2023.